

FELÜGYELETI HÍREK

Javaslat a követeléskezelési tevékenység újrászabályozására - interjú Szász Károllyal	2
Már 11 városban: bővül a vidéki pénzügyi tanácsadói irodahálózat	4
A devizakereskedési oktatók figyelmeztessenek a kockázatokra is	4
Adatszolgáltatók figyelmébe	5
Szakmai konzultációk	7

FELÜGYELETI SZABÁLYOZÁS

Ajánlás a biztosítók befektetési szabályoktól való eltéréshez benyújtandó kérelem minimális követelményeiről	8
Ajánlás a biztosítók üzleti tervének minimális tartalmi és formai elemeiről	10
Ajánlás a viszontbiztosítás kezeléséről	10
Ajánlás a többlethozam visszajuttatás szabályairól	12
Ajánlás a mögöttes kitettségeknek a nagykockázat-vállalási szabályok értelmezése keretében történő kezeléséről	13

PIACI TÜKÖR

Gyorselemzés: Hitelintézeti aktivitás - 2012. februári adatok alapján	15
Gyorselemzés – 2012. februári tőkepiaci adatok	16

FOGYASZTÓVÉDELEM

A PSZÁF fontosnak tartja a fogyasztókkal élők megfelelő pénzügyi kiszolgálását	17
Átlátható árazás – aktuális információk a 2012. április elsejét követően életbe lépő módosításokkal kapcsolatosan	18
Bővebben az árfolyam rögzítéséről	20
A Nemzeti Eszközkezelő Társaság működése, feladatai	22
Napközbeni átutalás: Gyakori kérdések és definíciók	24
Megjelent a PSZÁF-kisfilmek újabb epizódja	24

NAGYÍTÓ

Szavatolótőkék – biztosítók és bankok	25
Az ötödik mennyiségi hatástanulmányról	28

EURÓPAI UNIÓ

Pénzmosás elleni védekezés: egy korszerű uniós keretprogram létrehozása kellő választ adhat az új veszélyekre	33
Az EBA, az ESMA és az EIOPA két jelentést tett közzé a pénzmosásról	34
Felmérés a javadalmazási politikáról és gyakorlatról szóló irányelvek végrehajtásáról	35
Jelentés a Basel III hatástanulmány legújabb eredményeiről	35
EIOPA-jelentés a változó életjáradékokkal kapcsolatos tájékoztatás és értékesítés helyes gyakorlatáról	36

JOGI IRÁNYTŰ

Felügyeleti állásfoglalások	37
-----------------------------	----

Javaslat a követeléskezelési tevékenység újraszabályozására - interjú Szász Károllyal

A [Budakeszi Hírmondóban](#) megjelent interjút változatlan tartalommal ezúton újraközzöljük.

Ön szerint van-e még reális veszélye a magyarországi bankok külföldi tulajdonosai által Magyarország ellen indított pereknek azáltal, hogy egyezség született a Bankszövetséggel? Lehetséges-e, hogy a végén a bankok mégis benyújtják a számlát a végtörlesztés miatt?

Ma nincs folyamatban olyan bírósági eljárás – különösképpen polgári per nem – Magyarország vagy a magyar kormányzat ellen, amelynek nyomán akár egyetlen hazai fogyasztónak vagy netán az országnak „vissza kellene fizetnie” a végtörlesztésnél kapott kedvezményeket.

Bár nem közvetlenül a magyar pénzügyi felügyelet hatáskörébe tartozó kérdésről van szó, emlékeztet: tavaly novemberben nyolc európai nagy bank fordult az Európai Bizottsághoz a végtörlesztést sérelmezve. Az említett bankok mellett Ausztria pénzügyminisztere is felülvizsgálati kérelemmel fordult az ügyben a Bizottsághoz, amely azonban nem bírói fórum. Bár korábban felmerült, egyelőre a Bizottság nem fordult az Európai Unió Bíróságához a téma kapcsán.

Emellett a Magyar Bankszövetség beadványt nyújtott be tavaly szeptember végén a hazai Alkotmánybírósághoz, kérve a végtörlesztésről szóló törvény megsemmisítését. Kérdéses, mi lesz e beadvány sorsa, hiszen időközben, január 1-jétől az Alkotmánybíróság hatásköre átalakult. A folyamatban lévő ügyek kezdeményezőinek március végéig ismételtelen be kellett adniuk beadványukat, bizonyítva érintettségüket, illetve azt, hogy az alkotmányértés az új alaptörvény vonatkozásában is megáll.

A Pénzügyi Szervezetek Állami Felügyelete (PSZÁF) egy konkrét jogsértés ügyében intézkedett az alkotmánybírósági beadvány kapcsán: tavaly októberben jelentős pénzbírsággal sújtottunk egy hazai bankot, amelyik az eljárás során esetleges visszafizetési kötelezettséggel riogatta végtörlesztő ügyfeleit. Ez nyilvánvaló megtévesztés volt, amelyet azonnal kijavítottunk az adott szolgáltatóval.

Mi a bankok általános vélekedése az adósok megmentéséről? Szükséges rossznak tartják, vagy egyértelműen elítélik, támadásnak veszik? Belátják már, hogy a kevesebbet fizető adósnál sokkal rosszabb a tönkrement, nem fizető adós, és ez az egész intézkedéssorozat az ő érdekeiket is szolgálja? Ön szerint nem kellene-e erősebben kommunikálni ezt a külvilág, a külföld felé, a bankokkal karöltve, miután a bankok stabilabbá váltak?

Amit Magyarország a fix árfolyamú végtörlesztésnél végrehajtott, nemcsak újszerű volt, de végül érdekeltté is tette az egész hazai bankrendszert abban, hogy partnerré váljék további konstruktív megoldásokban. Így történt ez a deviza alapú lakossági hitelesekre vonatkozó új árfolyamgát rendszerének közös kialakításakor, nemrég pedig a devizában eladósodott önkormányzatok gondjának megoldására már a bankrendszerből érkezett egy, az ottani árfolyamgát bevezetésére vonatkozó javaslat.

Természetesen egy bank vezetőjétől nem lehet elvárni, hogy a pénzügyi tulajdonosi érdekeivel ellentétes intézkedéseket tegyen, talán ezért nem lehetett eddig átfogó és valóban radikális megoldást találni a probléma kezelésére. Az állam viszont mint külső fél, az alkotmánybíróság által is elfogadott bizonyos elvek mentén, a közjó érdekében utólagosan belenyúlhat a magánjogi viszonyokba, de mindenképp el kell kerülni, hogy ez a beavatkozás relativizálódjon vagy általánossá váljék.

Másrészt egy fogyasztó sem léphet be egy pénzügyi szerződés jogviszonyba azzal a hátsó gondolattal, hogy ha esetleg rossz döntést hozott, akkor majd utólag bárki, például az állam „megoldja a gondját”: kártalanítja, kiegészíti a szerződésben vállalt kötelezettsége alól.

Nem szabad tehát, hogy a végtörlesztésre vagy az árfolyamgát-ra vonatkozó parlamenti döntéseknek olyan negatív következményei legyenek, hogy a gazdaságban lazuljon a szerződéses fegyelem. A bankokkal szerződéses kapcsolatban álló ügyfelek egy része ma nem tartja be a feltételeket, mert abban bíznak: velük kapcsolatban is hoz majd a „gondoskodó állam” valamilyen kiegészítő vagy ellentételező intézkedéseket. Ezeket egyszer és mindenkorra el kellene felejtetni.

A felszámolóknál rengeteg az eladó vállalati vagyon (üzemek, eszközök), amiket csak nagyon nyomott áron tudnak értékesíteni. Tud-e arról, hogy valamelyik bank vagy esetleg az MFB reorganizációs hitel bevezetésén gondolkodik, ami lehetővé teszi a felszámolótól való közvetlen vásárlást? Nem lehetne-e valahogyan ösztönözni azt, hogy minél több magyar vállalkozás az enyészet helyett gyorsan reorganizálódjon, és a korábbi adósságszolgálat töredékéért újra termeljen, foglalkoztasson?

A végelszámolási és felszámolási eljárásoknak konkrét, törvényben megszabott menete van Magyarországon. Ennek keretében

mód van arra is, hogy az értékesíthető vagyonelemeket eladás során akár más vállalatok is megvásárolhassák. Sokszor azonban peres ügyek, folyamatban lévő bírósági eljárások hátráltatják a folyamatot, ami nem a felszámoló hibája. Úgy gondolom, a piacon elérhető beruházási célú hitelek, garancialehetőségek – közte az állami kedvezményekkel támogatott konstrukciók – alkalmasak lehetnek felszámolói vagyonelemek megvásárlására is, természetesen az ezt célzó banki termékpaletta bővíthető.

Az utóbbi időben számos kormányzati intézkedés történt (pl. adócsökkentés, foglalkoztatásösztönzés), amelyek a gazdaság élénkítését szolgálják, azonban nem szabad elfelejtenünk, hogy szinte egész Európa nehéz helyzetben van. A mi előrehaladásunk erősen függ más országok (pl. Németország) boldogulásától is.

Mi a véleménye arról, hogy a felszámolók felügyeletét is a PSZÁF-nak kellene ellátni, egy bennfentes, gyenge kamara helyett? Mi a véleménye a végrehajtók felügyeletéről, ahol egyes vélemények szerint évi 6 milliárd forint „használódik” fel? Nem lehetne ez jobb helyen a szakmai csúcsot képviselő PSZÁF-nál, ha a felügyelet felvállalta már a békeltetés nehéz feladatát is? Nem gondolja, hogy ez a bankok és az adósok számára is megnyugvást jelenthetne?

Felügyeletünk érzékeli a követeléskezeléssel, követelészárlással kapcsolatos jogszabályi hiányosságokat, pontatlanságokat. Ezért idén tavasszal jogszabályi koncepciójavaslatot készítettünk a témában illetékes jogalkotó számára a szükséges sürgős változtatások végrehajtására. Ebben kezdeményeztük többek között a követelészárlási tevékenység fogalmának, végzési feltételeinek újraszabályozását, a követeléskezelést és a követelésbehajtást végző személyekkel szemben megfogalmazott fogyasztóvédelmi szabályok előírását, illetve a bírósági végrehajtásra vonatkozó törvény módosítását is.

Többek között azt is javasoljuk, hogy a pénzügyi szolgáltatáshoz kapcsolódó követeléskezelő társaságok a jövőben kizárólag pénzügyi vállalkozások lehessenek, s piacra lépésükhöz meghatározott személyi, tárgyi és technikai feltételeket kelljen teljesíteniük. Mindezek után a PSZÁF az eddiginél hatékonyabb jogszolgáltatásokkal felügyelhetné e piacot az üzleti megbízhatóság és a fogyasztóvédelem területén, ugyanakkor kamarai hatáskört nem venne át.

Mivel nemzetgazdasági kérdésről van szó, e koncepciónk a témában illetékes Versenyképességi Tanács előtt van. Addig is, amíg a jogalkotó döntést hoz a jogszabályok esetleges módosításáról, a PSZÁF – várhatóan még idén a nyár folyamán – ajánlásban fogalmazza meg a követeléskezelők fogyasztókkal szemben tanúsítandó magatartásával kapcsolatos elvárásait.

Ön rajta tartja a szemét a gazdaság ütőerén, kontroll alatt tartja a nagyokat, hogy mindenkinek jobb legyen. Ismeri a folyamatokat, a hibákat, tisztában van az ország állapotával. Jelenleg a javak természetes újraelosztása van folyamatban. Sokan tönkremennek, sokan meg- vagy tovább fognak gazdagodni. Nem gondolja-e, hogy pont az ország újjáépítésének, megtisztításának, a gazdaság kifehérítésének idején kellene foglalkozni az egyének vagyonbevallásának kérdésével? Hogyan lehet Magyarországon számon kérni a közösség működtetéséhez szükséges adók befizetését, ha nincsen mihez viszonyítani ellenőrzéskor a vagyonok növekedését? Mi erről az Ön véleménye?

A PSZÁF több ezer intézmény és sok tízezer közvetítő üzleti megbízhatóságát felügyeli folyamatosan. Ezek esetében alapvető fogyasztóvédelmi elvárás az átlátható működés, annak érdekében is, hogy a fogyasztók a lehető legtöbb, őket érintő információ birtokában hozhassák meg az e piaci szereplőkkel kapcsolatos üzleti döntéseiket. Felügyeletünk egyik fontos fogyasztóvédelmi törekvése a fogyasztók információs hátrányának csökkentése a pénzügyi szolgáltatókkal szemben.

Az átláthatóságot magunkra nézve is kötelezőnek tartjuk. Felügyeletünk honlapján ezért valamennyi, általunk kötött szerződés, a létszám- és béradatok, de még a gépjármű- vagy mobiltelefon-használati információk is bárki számára elolvashatók.

Úgy gondolom, a PSZÁF mércéjéhez hasonlóan az egész ország esetében normális elvárás az átláthatóság, s egyúttal a korrupció, a pénzmosás, a jogszabálysértő ügyletek kiszűrése. Ehhez mi minden támogatást megadunk a hozzánk ilyen ügyekben forduló társhatóságoknak. Ez konkrétan azt is jelentheti, hogy bűncselekmény gyanúja esetén például a nyomozó hatóságok megkeresésére, jogszabályi felhatalmazással konkrét pénzügyi tranzakciókról szerzünk be adatokat, egy-egy érintett pénzügyi szolgáltató közreműködésével. A PSZÁF piacfelügyeleti területe számos jogosulatlan pénzügyi szolgáltatót, magánszemélyt – köznapi nevén „uzsorást” – szűr ki szinte hetente a pénzügyi piacokról.

Balczó Kornélia – Budakeszi Hírmondó

[Dr. Szász Károllyal készült interjú](#)

Már 11 városban: bővül a vidéki pénzügyi tanácsadói irodahálózat

Április 16-ától az eddiginél több helyszínen, országszerte összesen 11 megyeszékhelyen segíti a lakosságot a pénzügyi fogyasztóvédelmi tanácsadó irodahálózat a civil szféra és a Pénzügyi Szervezetek Állami Felügyelete (PSZÁF) együttműködése révén. Baranya, Békés, Borsod, Szabolcs és Vas megyékben mostantól már személyesen, közvetlenül és ingyenesen juthatnak pénzügyi információkhoz az érdeklődők.

A PSZÁF által kiírt, s nemrég lezárult közösségi közbeszerzési pályázat eredményeként az országos pénzügyi tanácsadó irodahálózat két évre szóló működtetésének jogát a Fogyasztóvédők Magyarországi Egyesülete (FOME) nyerte el. A kibővített irodahálózat működtetéséhez – hasonlóan a tavaly áprilistól egy éven át működő irodákéhoz – az anyagi és szakmai háttérrel a PSZÁF biztosítja. A hatóság a működéshez szükséges pénzügyi forrásokat a felügyeleti bírságbevételek hasznosítására kiírt közbeszerzési pályázat révén bocsátja rendelkezésre.

Az országos hálózat működtetésének célja, hogy a fogyasztók ne csak Budapesten, a PSZÁF ügyfélszolgálatán kaphassanak pénzügyi tanácsokat, segítséget, hanem minél több vidéki helyszínen is igényelhessek független és szakszerű tájékoztatást vagy adott esetben konkrét segítségnyújtást. A PSZÁF a tanácsadó hálózat működtetésével, szakmai irányítással és mi-

nőségbiztosításával a fogyasztók minél szélesebb köre számára kívánja elérhetővé tenni a pénzügyi termékekkel kapcsolatos információkat, a pénzügyi ismereteket, a nehézségekkel, pénzügyi jogi problémákkal küzdő fogyasztók számára a lehető leghatékonyabb segítséget nyújtva.

A hálózat eddigi működéssel kapcsolatos kedvező fogyasztói visszajelzések nyomán a tanácsadói hálózat kibővült. Hétfőtől immár összesen 11 helyszínen – Békéscsabán, Debrecenben, Egerben, Győrött, Miskolcon, Nyíregyházán, Pécsen, Székesfehérváron, Szegeden, Szombathelyen és Zalaegerszegen – több mint 30 felkészült tanácsadó várja az érdeklődőket ingyenes – akár a pénzügyi szolgáltatásokkal kapcsolatos általános, akár a fogyasztó egyedi ügyére vonatkozó – pénzügyi tanácsadással. A hálózat szakemberei eligazítást adnak annak kapcsán is, hogy adott vitás kérdésben a fogyasztó problémáját mely intézmény tudja hatékonyan orvosolni, illetve segítenek a beadványok szakmailag és formailag helyes megfogalmazásában is.

A PSZÁF a helyi tanácsadó irodák működésének tapasztalatai alapján a korábbiaknál hatékonyabban szerezhet információkat azokról a tipikus (akár csak az ország egyes régióiban felmerülő) fogyasztói problémákról, amelyek megoldását célirányos vizsgálatokkal vagy célzott fogyasztói tájékoztatásokkal segítheti elő.

Budapest, 2012. április 16.

Kapcsolódó anyagok

[Sajtóközlemény - Már 11 városban: bővül a vidéki pénzügyi tanácsadói irodahálózat](#)

[Sajtóközlemény: Ötezer megkeresés a vidéki pénzügyi tanácsadóknál](#)

[Pénzügyi tanácsadó irodák](#)

Binder István, a PSZÁF szóvivője, Horváthné Szendrei Szilvia, a BAZ Megyei Fogyasztóvédelmi Felügyelőség megbízott vezetője, Társy József, a BAZ Megyei Kormányhivatal kabinetfőnöke és Balogh László, a PSZÁF alelnöke a miskolci iroda megnyitása kapcsán tartott sajtóbeszélgetésen, 2012. április 27-én.

A devizakereskedési oktatók figyelmeztessenek a kockázatokra is

A PSZÁF elvárja, hogy a tőkepiaci online kereskedési platformok működését bemutató oktatócégek ne csak a magas tőkeáttételes ügyletek előnyeit, hanem azok kockázatait is ismertessék meg az érintett fogyasztókkal.

A Pénzügyi Szervezetek Állami Felügyelete (PSZÁF) fogyasztói jelzések és saját észlelései – egyes esetekben az eseményen való nem hivatalos részvétele – alapján értesült arról, hogy az utóbbi időben országszerte megszorodtak az online deviza- vagy egyéb tőkepiaci eszközökre vonatkozó kereskedés témakörében tartott ingyenes vagy költségtérítéses előadások, szemináriumok. Bár a kurzusokat ismert társaságok, oktatócégek, esetenként médiacsoportok tagvállalatai tartják, sajnálatos módon ezek egy részén a résztvevő fogyasztókat nem tájékoztatják a magas tőkeáttételes ügyletek kockázatairól, az előadók jellemzően egyoldalúan a devizakereskedés révén elérhető előnyöket emelik ki.

A PSZÁF fontosnak tartja, hogy a szervező cégek az oktatás során megismertessék a hallgatókkal a magas tőkeáttételes ügyletekről készített felügyeleti összefoglaló tartalmát is ([Tájékoztató a magas tőkeáttételes ügyletekről](#)), annak érdekében, hogy a hallgatók teljes körűen képet kaphassanak e konstrukciók jellemzőiről. A PSZÁF 2011 őszén végzett felmérést a szabályozott piacon kívül – egyre nagyobb mértékben online kereskedési platformokon – kötött magas tőkeáttételes ügyletekről, így az FX (deviza) és a CFD (különbözetre vonatkozó pénzügyi megállapodás) konstrukciókról.

A felmérés megállapításai szerint a hazai lakossági ügyfelek túlnyomó része (77 százaléka) veszteséget realizált az FX forward és CFD ügyleteken. Magasabb tőkeáttétel esetén a pozíciók vesztesége is magasabb volt a vizsgált körben. A hazai hitelintézetek döntő többsége lakossági ügyfelek számára nem, vagy korlátozottan engedélyezi csak a magas tőkeáttételes ügyletek kötését. A náluk elérhető tőkeáttétel maximuma így lényegesen alacsonyabb, mint – a jellemzően befektetési vállalkozások által működtetett – online kereskedési platformokon elérhető tőkeáttétel.

megelőzően. A pozíció fenntartása érdekében a szolgáltató pótlólagos tőkeigényt is támaszthat az ügyfél felé, így az eredetileg befektetett összeget meghaladó veszteség is realizálható. Magas tőkeáttételes ügyletek kötése csak megfelelő ismeret, tapasztalat birtokában célszerű, az ügyleteket generáló szoftverek („robotok”) igénybe vétele nélkül, s úgy, hogy a befektetők nem adják meg a tranzakciókhoz hitelkártya-adataikat.

Budapest, 2012. április 24.

Kapcsolódó anyagok

[Sajtóközlemény: A devizakereskedési oktatók figyelmeztessenek a kockázatokra is](#)

[Tájékoztató a magas tőkeáttételes ügyletekről](#)

[Tájékoztató az online befektetési lehetőségek kockázatairól](#)

Javasolt, hogy a befektetők ezen ügyleteknél kizárólag felügyeleti engedéllyel rendelkező szolgáltatókat vegyenek igénybe. Ahol látványos hasznot ígérnek, ott ugyanilyen veszteség is realizálható, ezért körültekintően kell eljárni az ilyen ügyletkötéseket

Adatszolgáltatók figyelmébe

Az alábbiakban az adatszolgáltatók számára 2012 áprilisában megjelent híreket gyűjtöttük össze.

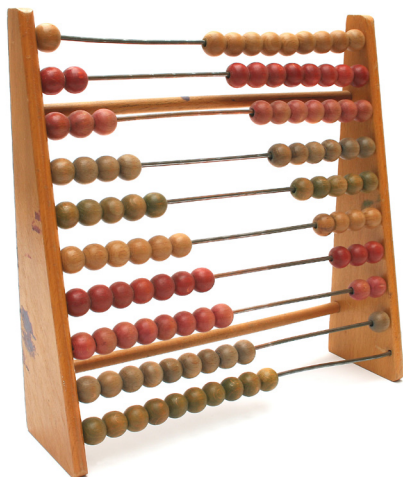
TÁJÉKOZTATÁS AZ AKTUÁRIUSI JELENTÉS VÁLTOZÁSÁIRÓL

Módosítások a biztosítók aktuáriusi jelentésének tartalmi követelményeiről és adatszolgáltatási kötelezettségéről szóló 16/2011. (X. 7.) PSZÁF rendelet alapján.

Jelen levelünkkel tájékoztatni szeretnénk Önöket, hogy a 2011. december 1-jétől hatályos, a biztosítók aktuáriusi jelentésének tartalmi követelményeiről és adatszolgáltatási kötelezettségéről szóló 16/2011. (X. 7.) PSZÁF rendelet alapján a korábbi szabályozáshoz (7/2001. PM rendelet) képest az alábbi módosítások kerültek bevezetésre:

A kitöltendő táblázatokkal kapcsolatban:

A 4412ES és 4412NS számú táblák – „A különböző technikai kamatlábakhoz tartozó matematikai tartalék értékek áganként” – 002 számú sorában a biztosítónak azon szerződésekhez és károkhoz tartozó tartalékrészeket kell szerepeltetnie, amelyek esetében a kár, illetve szerződés sajátosságai alapján a biztosító nem technikai kamatláb segítségével, prospektív módon határozza meg a matematikai tartalékot („nincs technikai kamatláb”).

Pontosításra került a 4421E., 4421N., 4422E. és 4422N. táblákban szereplő lebonyolítási eredmények számítási módszere is. A pontosítás azt a célt szolgálja, hogy a kezdő időpont valamennyi olyan esetre vonatkozzon a számítás, amire abban az időpontban az adott típusú tartalékot kellett – vagy kellett volna – képezni; felhasználásként azokat a kifizetéseket kell számba venni, aminek a szakma szabályai, illetve a biztosító tartalékpolitikája alapján az adott típusú tartalék nyújtott – vagy nyújtott volna – fedezetet; továbbá a nyitó és záró tartalék ugyanazon eseteket fedje le. Fontos, hogy nem a kifizetés típusa a lényeg, hanem hogy melyik tartaléknak kell – vagy kellene – erre fedezetet nyújtani. Az életbiztosítási ágban ennek különös jelentősége van. Amennyiben a járadékösszeg változására (a szakma szabályai, illetve a biztosító tartalékpolitikája alapján) a tételes függőkár-tartalék vagy az IBNR tartalék nyújtott fedezetet, akkor ezen járadékösszeg-változás miatti járadéktartalék-növekedést nem a záró járadéktartaléknál kell figyelembe venni, hanem a tételes függőkár-tartalék vagy IBNR tartalék felhasználásánál. Ha a nyilvántartásban szereplő adott kifizetésnek (a szakma szabályai, illetve a biztosító tartalékpolitikája alapján) többféle tartaléktípus is fedezetül szolgált, akkor ezen kifizetéseket meg kell bontani aszerint, hogy mely részére szolgált elvben fedezetül az egyik, illetve másik tartalékfajta. Ez a megbontás történhet portfólió szinten becsléssel is, de ekkor a becslés módszertanát, paramétereit és főbb eredményeit a szöveges részben meg kell adni.

Pontosításra került a 4421E., 4421N., 4422E. és 4422N. táblákban a nettó lebonyolítási eredményeknél a II. eredmény számítása is. A korábbi rendelethez hasonlóan a számítás pontos metódusát továbbra is meg kell adni a szöveges részben.

Az eddigieknek megfelelően a 4431ES táblázat – „Az életbiztosítási ág matematikai tartalékának hozama és annak felhasználása” – első nyolc sorába kerülnek az összesített, technikai kamatláb szerint nem megbontott adatok. Újdonság viszont, hogy a 010-017 sz. sorokba kerülnek az olyan szerződések adatai,

amelyekhez a fenti értelemben nem tartozik technikai kamatláb. A 018 sz. sorral kezdődően kell bemutatni a technikai kamatlábbal rendelkező szerződések adatait technikai kamatlábak szerinti bontásban (az aktuáriusi rendelet előző verziójához hasonlóan). Pontosításra került a táblában szereplő hozam meghatározása is.

A jelentés szöveges részével kapcsolatban:

A szöveges jelentésben csak olyan adatok megjelenítését kéri a Felügyelet, ami szükséges a képzés leírásának, a tartalékfelhasználás elemzésének, illetve a hozam felosztásának magyarázatához, megértéséhez, nem kívánjuk az adattáblák szöveges részben történő ismételt megjelenítését.

Ezentúl a szöveges jelentésben csak azon tartalékfajták képzési módszerének bemutatását kell szerepeltetni – ideértve a viszontbiztosítás hatásának elemzését –, melyek képzésével kapcsolatosan érdemi módszerváltás történt a tárgyévben, a módszerváltás okának részletes szakmai indoklásával, mennyiségi hatásának bemutatásával és elemzésével.

Változás történt az egyes tartalékokhoz tartozó lebonyolítási eredmények értékelési küszöbének mértékében is. A korábbi ún. „20%-os szabály” helyett ezentúl azon tartalékok esetében kell bemutatni a kiváltó okokat és a tervezett intézkedéseket, ahol a 4421E.. és a 4421N.. – „Néhány tartalékfajta bruttó egyéves, illetve kétéves lebonyolítási eredménye ágazatonként” –, illetve a 4422E.. és a 4422N.. – „Néhány tartalékfajta nettó, egyéves, illetve kétéves lebonyolítási eredménye ágazatonként” – táblák közül legalább az egyik év „lebonyolítási eredmény” oszlopában szereplő érték abszolút értéke meghaladja a „tartalék” oszlopában szereplő érték 10%-át, és a biztosító szavatoló tőkéjének a biztosító teljes tőkeszükségletet meghaladó többletének 1%-át.

További újdonság, hogy amennyiben egy ágazatban a 4421E.., 4421N.., 4422E.. és 4422N.. tábláknál felsorolt tartalékokat

forinttól eltérő devizában tartják nyilván, és a táblákban megadott lebonyolítási eredmények valamelyikére az adott deviza árfolyamváltozása olyan jelentős hatással volt, melynek mértéke meghaladja az előző bekezdésben említett értékelési küszöböt, a szöveges részben a fenti táblák adott devizanemben történő kitöltésével devizanemenként külön-külön is meg kell adni a lebonyolítási eredményeket.

A szöveges jelentés összegző fejezetének korábban előírt tartalma részben módosult illetve kibővült, így a jövőben az összegző fejezetnek a következő tartalmi elemekkel kell rendelkeznie:

A biztosító jelenlegi pénzügyi helyzetének értékelése mellett legalább 2 évre előre is jelezni kell annak várható alakulását. Ezen előrejelzésnek összhangban kell lennie a biztosító stratégiájával és üzleti terveivel.

A biztosítástechnikai tartalékoknál nem a képzés, hanem a megképzett tartalék megfelelőségét kell értékelni, kitérve a megfelelőség kockázataira is. Hasonlóképpen a díjaknál is a díjak jövőbeni elégségességét, illetve ennek kockázatait kell értékelni.

Az intézménynek ezeken felül részletesen be kell mutatnia a viszontbiztosítás struktúráját, a jelentős fedezetlen kockázatokat, a viszontbiztosítás területén bekövetkezett főbb változásokat. Emellett a biztosítónak elemeznie kell partnerkockázatait, és értékelnie kell a viszontbiztosítási megállapodások megfelelőségét is.

Mindezeket túl a biztosítónak jeleznie kell a működését veszélyeztető tényezőket.

Amennyiben a biztosító a szükséges adatok hiánya miatt az aktuáriusi jelentésben szereplő bármelyik értéket közelítő eljárás alkalmazásával határozta meg, a szöveges jelentésben specifikálni kell a hiányzó adatok körét, az adathiány megszüntetésére tett intézkedéseket és az alkalmazott közelítő eljárást.

Jelen levelünk az aktuáriusi jelentésről szóló rendelet módosításait csupán tájékoztató jelleggel foglalja össze, ezért kérjük, hogy az aktuáriusi jelentés megfelelő benyújtásához a 16/2011. (X. 7.) PSZÁF rendeletet vegyék alapul.

Budapest, 2012. március 22.

[Tájékoztató az aktuáriusi jelentés változásairól](#)

* * * * *

**A PÉNZÜGYI VÁLLALKOZÁSOK ADATSZOLGÁLTATÁSÁVAL
KAPCSOLATOS KÖZÉRDEKŰ KÉRDÉSEK ÉS VÁLASZOK**

A frissített kérdés-válasz táblázat megtalálható az intézményeknek szóló felületen az Adatszolgáltatás/Pénzügyi vállalkozások menüpontban.

2012. április 11.

[Pénzügyi vállalkozások adatszolgáltatása](#)

Szakmai konzultációk

A Pénzügyi Szervezetek Állami Felügyelete 2012. április 27-én a hitelintézetek vezetői részére tartott szakmai konzultációt „Aktuális hitelintézeti szabályozási és felügyeleti kérdések az Európai Unióban” címmel.

A rendezvény részletes programja:

9.00-9.15	Bevezető, megnyitó Seregdi László, ügyvezető igazgató-helyettes
9.15-10.05	CRD IV-CRR, a tőkekövetelmény számítás várható új szabályai Előadó: dr. Kardosné Vadász Zsuzsanna, vezető szabályozási szakreferens
10.05-10.25	Rendszerkockázati intézmények Előadó: Kerékgyártó Judit, vezető szabályozási szakreferens
10.15-10.40	Javadalmazási kérdések Előadó: Seregdi László, ügyvezető igazgató-helyettes
10.40-11.00	Kávészünet
11.00-11.30	Válságkezelési szabályok átalakítása Előadó: Szakál Gyöngyvér, vezető szabályozási szakreferens
11.30-11.50	Shadow Banking Előadó: Seregdi László, ügyvezető igazgató-helyettes
11.50-12.20	Makroprudenciális felügyelés Előadó: Seregdi László, ügyvezető igazgató-helyettes

A konzultáció előadásai megtekinthetők a Felügyelet honlapján, az [rendezvény oldalán](#).

Seregdi László az április 27-i szakmai konzultáción.

2012. május 3-án a biztosítóintézetek vezetői részére lesz szakmai konzultáció „Aktuális jogszabályi változások a biztosítási szektorban, változások a biztosítási szektor adatszolgáltatásaiban, biztosítói vizsgálatok tapasztalatai, a felügyelet SII felkészülési tervszövege, fókuszpontban a nemzetközi felügyeleti együttműködés, a fogyasztóvédelmi eljárások tapasztalatai” címmel.

A rendezvény részletes programja:

9.00-9.15	Bevezető, megnyitó Dr. Szász Károly elnök
9.15-9.45	Aktuális jogszabályi változások a biztosítási szektorban Előadó: Dr. Szebelédi Ferenc főosztályvezető, Biztosítási és pénztári engedélyezési és jogérvényesítési főosztály
9.45-10.20	Változások a biztosítási szektor adatszolgáltatásaiban Előadó: Tunner Tünde vezető statisztikus-közgazdász, Adatszolgáltatási és monitoring főosztály
10.20-10.30	Kérdések megválaszolása
10.30-11.00	Kávészünet
11.00-11.20	A biztosítói vizsgálatok tapasztalatai Előadó: Dr. Dobner András osztályvezető, Biztosításfelügyeleti főosztály
11.20-11.40	A felügyelet SII felkészülési tervszövege ismertetése Előadó: Bethlendi András osztályvezető, Biztosításfelügyeleti főosztály
11.40-12.10	Fókuszpontban a nemzetközi felügyeleti együttműködés, a College of Supervisors (CoS) ülések tapasztalatai Előadók: Dr. Dénes Beatrix vezető felügyelő, Pintér Judit vezető felügyelő, Biztosításfelügyeleti főosztály
12.10-12.40	Fogyasztóvédelmi eljárások tapasztalatai Előadó: Dr. Déri Katalin osztályvezető, Fogyasztóvédelmi vizsgálatok főosztálya
12.40-13.00	Kérdések megválaszolása
13.00	Zárszó Előadó: Dr. Gázmár Zsolt ügyvezető igazgató, Felügyeleti igazgatóság

A konzultáció előadásai a rendezvényt követően megtekinthetők a Felügyelet honlapján a szakmai konzultációk menüpontban.

Ajánlás a biztosítók befektetési szabályoktól való eltéréshez benyújtandó kérelem minimális követelményeiről

A Pénzügyi Szervezetek Állami Felügyelete elnökének 2/2012. (IV.13.) számú ajánlása a biztosítók befektetési szabályoktól való eltéréshez benyújtandó kérelem minimális követelményeiről.

I. AZ AJÁNLÁS CÉLJA ÉS HATÁLYA

A Felügyelet feladata, hogy folyamatosan és megfelelően ellenőrizze a biztosítók befektetett eszközeit, amelyhez kellő mélységű és részletes adatszolgáltatásnak, egyéb információnak kell rendelkezésre állnia és különösen igaz ez a szabályoktól való eltérés indokoltságának megítélésékor.

A biztosítókról és a biztosítási tevékenységről szóló 2003. évi LX. törvény (továbbiakban: Bit.) 140. § (4) bekezdése lehetőséget nyújt arra, hogy a biztosítók a Felügyeletnek a Bit. 57. § (1) bekezdésének g) pontja alapján kiadott engedélyével a biztosítástechnikai tartalékok fedezetét képező eszközkategóriáktól, valamint az azokra meghatározott befektetési korlátok mértékétől a Felügyelet engedélyével eltérhessenek.

A biztosítási törvényben előírt befektetési szabályoktól való eltérési kérelmek tartalmi és formai követelményei témában készült felügyeleti ajánlás célja:

- Tájékoztatni a biztosítási piacot arról, hogy részletes jogszabályi előírás hiányában milyen gyakorlatot vár el a Felügyelet a biztosítóktól, valamint a transzparencia jegyében közzé teszi követett magatartását.
- Elősegíteni a biztosítók pénzügyi helyzetének megítélését, a helyszíni ellenőrzések befektetési és azok fedezetére vonatkozó vizsgálatának hatékonyabb lefolytatását.

Az ajánlásban foglaltak címzettjei a biztosítókról és a biztosítási tevékenységről szóló 2003. évi LX. törvény hatálya alá eső intézmények.

II. A BIZTOSÍTÓKKAL SZEMBENI ELVÁRÁSOK

A helyszíni ellenőrzések során a Felügyelet vizsgálja a kérelmek indokoltságát.

A kérelem tartalmazza:

1. a fedezetbe beállítani kívánt eszköz megnevezését, valamint:

- a. hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok, kötvények és más hitelviszonyt megtestesítő pénzügyi és befektetési eszközök, kibocsátóját, lejáratát, kamatát, könyv szerinti és piaci értékét,
- b. részvények, részesedési viszonyt megtestesítő változó hozamú egyéb értékpapírok, egyéb részesedések kibocsátóját, könyv szerinti és piaci értékét,
- c. befektetési jegyek, egyéb kollektív befektetési értékpapírok kibocsátóját és a befektetési jegy típusát, könyv szerinti és piaci értékét,

- d. hitelintézetnél, vagy betételfogadásra jogosult intézménynél elhelyezett betét, számlán elhelyezett pénzügyi összeg esetén a hitelintézet, vagy a betételfogadásra jogosult intézmény nevét, betét-, számlatípus, követelés megnevezését, futamidőt, hozamát, könyv szerinti értékét, továbbá a pénztárban lévő pénzkészlet állományának nagyságát,
 - e. kölcsönöknél a kölcsönt nyújtó megnevezését, kölcsön futamidejét, kamatát, könyv szerinti értékét,
 - f. származtatott ügylet esetében az ügylet leírását (különösen az alapul szolgáló eszközök megnevezését, futamidejét, ügylet várható eredményét, piaci értékét, fedezeti ügylet esetén a fedezett ügylet (kockázat) leírását, indokoltságát),
 - g. ingatlanok, ingatlanokhoz kapcsolódó vagyoni értékű jogok (ideértve a jelzáloghitel útján alapított jelzálogjogot) esetében az ingatlan fekvésének helyét (címét), az eszköz könyv szerinti és piaci értékét,
 - h. viszontbiztosítóval szembeni követelések (ideértve a viszontbiztosításba adott kockázatokra a viszontbiztosító által megképzett biztosítástechnikai tartalékokat) könyv szerinti értékét, a viszontbiztosító partner megnevezését (legfrissebb minősítését), a viszontbiztosításba adott kockázatokra a viszontbiztosító által megképzett tartalékok esetén a követelés tartalékfajtaiként való megbontásával,
 - i. a letéti követelések és más, a viszontbiztosításba átvett biztosítási ügyletekből származó követelések könyv szerinti értékét, lejáratát, a viszontbiztosított partner szerinti bontásban,
 - j. biztosítási és a viszontbiztosítási ügyletekből származó, a biztosítottakkal és a biztosításközvetítőikkel szembeni 3 hónapnál nem régebbi követelések könyvszerinti értékét, legalább biztosítottakkal, közvetítőikkel és viszontbiztosítási partnerekkel kapcsolatos követelések megbontásban,
 - k. a biztosítási kötvénykölcsönök könyv szerinti értékét, hátralévő futamidejét,
 - l. az ingatlanokon kívüli tárgyi eszközök megnevezését, könyv szerinti értékét,
 - m. adóvisszatérítések, visszkereseti követelések könyv szerinti értékét,
 - n. elhatárolt kamatok és bérleti díjak könyv szerinti értékét,
 - o. az elhatárolt szerzési költségek könyv szerinti értékét
 - p. garancia alappal szembeni követelések könyv szerinti értékét.
- 2. a törvényben előírt arányoktól való, igényelt eltérés mértékét eszközkategóriánként,**

3. az eltérő mértékű fedezet beállításának tervezett időtartamát,
4. a portfóliókezelők megnevezését, a portfóliókezelésbe adott állomány nagyságát, összetételét, a portfóliókezelési díj nagyságát, a portfóliókezelési szerződés lejárátát,
5. a letétkezelők, megnevezését, a letétkezelésbe adott állomány nagyságát, összetételét, a letétkezelési díj nagyságát, a letétkezelési szerződés lejárátát,
6. a fedezetbe bevonni kívánt eszközök allokálását (biztosítástechnikai tartalékfajtként, összeg és százalékos arány megjelölésével),
7. a törvényi szabályokban rögzített mértékektől való eltérési kérelem indokolását,
8. a fedezetbe bevonni kívánt eszközökről kiállított letéti igazolásokat, tulajdoni lapokat, adás-vételi szerződéseket stb.,
9. az ütemtervet, amely bemutatja, hogy a befektetési szabályoktól való eltérés időszakában hogyan változik a befektetések összetétele, a portfólió miként fog ismét megfelelni a törvényi szabályoknak,
10. a fedezetbe bevonni kívánt eszközök esetében ismertetni kell, ha annak kibocsátója, résztulajdonosa (pl. ingatlan) közvetlen, közvetett tulajdonnal rendelkezik a biztosítóban, a biztosító közvetlen, közvetett tulajdonosi viszonyban áll a kibocsátóval, résztulajdonossal, illetőleg egy pénzügyi, vagy biztosítói csoporthoz tartozik a biztosító, a kibocsátó, vagy résztulajdonos,
11. a biztosító a törvényi szabályoktól eltérő eszközök, illetőleg az eszköztípusokhoz tartozó befektetési határokon túl bemutatja a teljes tartalékállomány eszközfedezetét is.

III. A FELÜGYELET A KÉRELMEK ELBÍRÁLÁSAKOR A KÖVETKEZŐ ELVEKET ALKALMAZZA:

A befektetési szabályoktól való eltérésre kivételes, indokolt esetben - előzetesen benyújtott kérelem alapján - kerülhet sor, ami az üzletvitelből, a gazdasági környezet, a tőkepiac változásából adódó ideiglenesen felmerült problémák megoldását szolgálja.

A Bit. 132., 133. és 135. §-ában rögzített elvek nem sérülhetnek. A mindenkorli likviditás megőrzése mellett egyidejűleg a lehető legnagyobb biztonságot és jövedelmezőséget kell elérnie a biztosítónak. Ennek érdekében ugyancsak egyidejűleg több befektetési formát kell választania, e befektetési formákon belül is törekednie kell a kockázat mérséklésére a befektetési kockázat megosztásával.

A Felügyelet a befektetési szabályoktól való eltérést maximum egy évre engedélyezi.

A Felügyelet vizsgálja, hogy a biztosító milyen gyakran nyújt be eltérési kérelmet.

A törvényi arányoktól való eltérés mértéke általánosságban

- az összes biztosítástechnikai tartalék értékét tekintve a Bit. 136. § (2) bekezdés a), b), c) pontjában és a 137. § (1)-(4) bekezdésben meghatározott százalékos arányokat 5-5%-ponttal,
- a 136. § (2) bekezdés d), h), i) pontban és a (4) bekezdésben meghatározott százalékos arányt 2-2%-ponttal,

- a 136. § (2) bekezdés e), f), g) pontjában és a (3) bekezdésben, továbbá
- a 137. § (5) bekezdésben meghatározott százalékos arányt 1-1%-ponttal haladhatja meg.

A Felügyelet a kérelmek elbírálásakor egyedi mérlegelés alapján hozza meg döntését, melynek során kiemelten vizsgálja az adott eszközfajta kockázatát, a biztosító kötelezettségeire gyakorolt rövid és esetleges hosszabb távú hatását.

A befektetési szabályoktól való eltérés engedélyezésének alapvető kritériuma, hogy a biztosító szolvens legyen. A nem megfelelően tőkeerős biztosító esetében a Felügyelet nem ad engedélyt a törvényben előírt befektetési kategóriáktól, valamint az azokra meghatározott befektetési korlátok mértékétől való eltéréshez.

A biztosító a kérelmét lehetőleg legkésőbb az aktuális negyedév zárónapját megelőző 30 nappal nyújtsa be.

IV. ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK

- Az ajánlás a Pénzügyi Szervezetek Állami Felügyeletéről szóló 2010. évi CLVIII. törvény 21. § c) pontja szerint kiadott kötelező erővel nem rendelkező ajánlás, amely ismerteti a Felügyelet jogalkalmazási gyakorlatának alapjait.
- Az ajánlás az intézményekre nézve kötelező erővel nem rendelkezik, de az annak való megfelelést a Felügyelet a jogszabályi előírások betartásának ellenőrzése keretében értékeli.
- A Felügyelet felhívja a figyelmet arra, hogy az intézmény az ajánlás tartalmát szabályzatai részévé teheti. Ebben az esetben az intézmény jogosult feltüntetni, hogy a szabályzatában foglaltak megfelelnek a Felügyelet elnöke által kiadott vonatkozó ajánlásnak.
- Az ajánlásban foglalt elvek gyakorlati megvalósítását a Felügyelet ellenőrizni fogja, összhangban az általános európai felügyeleti gyakorlattal.
- A jelen ajánlás közzétételével egyidejűleg hatályát veszti „A Pénzügyi Szervezetek Állami Felügyelete elnökének 4/2000. számú ajánlása a biztosítók befektetési szabályoktól való eltéréshez benyújtandó kérelem minimális követelményeiről”.

[A Pénzügyi Szervezetek Állami Felügyelete elnökének 2/2012. \(IV.13.\) számú ajánlása a biztosítók befektetési szabályoktól való eltéréshez benyújtandó kérelem minimális követelményeiről](#)

Ajánlás a biztosítók üzleti tervének minimális tartalmi és formai elemeiről

A Pénzügyi Szervezetek Állami Felügyelete elnökének 3/2012. (IV.13.) számú ajánlása a biztosítók üzleti tervének minimális tartalmi és formai elemeiről.

I. AZ AJÁNLÁS CÉLJA ÉS HATÁLYA

A Pénzügyi Szervezetek Állami Felügyelete a biztosítók által benyújtott üzleti tervek alapján megállapította, hogy a tevékenységi engedély elbírálásához teljes körű információ benyújtására van szükség, ezért a Felügyelet elnöke közzé teszi az üzleti terv minimális tartalmi és formai elemeire kidolgozott ajánlását.

Az ajánlásban foglaltak címzettjei a biztosítókról és a biztosítási tevékenységről szóló 2003. évi LX. törvény hatálya alá eső intézmények.

A biztosítókról és a biztosítási tevékenységről szóló 2003. évi LX. törvény (a továbbiakban: Bit.) 32. § (3) bekezdése, 63. § (2)-(3) bekezdése, 64. § (1) bekezdése, 65. §, 67. §, 68. § (1) bekezdése, 79. § (2) bekezdése, és 92. § (1) bekezdése szerint a biztosítási tevékenység engedélyezésére és a tevékenység megkezdésére, illetve módosítására vonatkozó engedély iránti kérelemnek, valamint a jelzálog-hitelezési tevékenység megkezdésére vonatkozó engedély iránti kérelemnek tartalmaznia kell üzleti tervet, továbbá a másik tagállamban székhellyel rendelkező biztosító magyarországi fióktelepe működése során köteles az üzleti tervben bekövetkező változásokról a Bit-ben előírt határidővel írásos értesítést küldeni.

A biztosítók egyesülésekor, átalakulásakor és szétválásakor (57. § (1) bekezdés f) pont) a jogutód biztosító(k)nak szintén a

biztosítási tevékenység megkezdésére vonatkozó engedélykérelmet kell benyújtani. Ezekben az esetekben az III. pont táblázatait egy újabb oszloppal bővíthetők, amely a lezárt időszak adatait tartalmazza.

A Bit. 92. § (1) bekezdésének b) pontja szerint, ha a biztosító a már engedélyezett biztosítási ágazaton vagy kockázati csoporton túl tevékenységét más ágazatra vagy kockázati csoportra kívánja kiterjeszteni, vagy működési területét kívánja módosítani, köteles ehhez a Felügyelet engedélyét kérni.

A Bit. 63. § (3) és (4) bekezdés alapján az engedély iránti kérelmet a Felügyelet elutasítja, ha a kérelmező üzleti terve nem felel meg a Bit. rendelkezéseinek, illetve nem nyújt elegendő alapot a biztosítottak számára a biztosítási szolgáltatások teljesítésére.

A Bit. 67. §-a pontosan meghatározza az üzleti terv tartalmi felépítését, ezért elsősorban ennek a szakasznak az előírásai szolgálnak az ajánlás szerkezeti vázaként.

Az ajánlás követése elősegítheti a tevékenységi engedély gördülékeny elbírálását.

[A Pénzügyi Szervezetek Állami Felügyelete elnökének 3/2012. \(IV.13.\) számú ajánlása a biztosítók üzleti tervének minimális tartalmi és formai elemeiről. \(Az ajánlás teljes szövege.\)](#)

Ajánlás a viszontbiztosítás kezeléséről

A Pénzügyi Szervezetek Állami Felügyelete elnökének 4/2012. (IV.13.) számú ajánlása a viszontbiztosítás kezeléséről.

I. AZ AJÁNLÁS CÉLJA ÉS HATÁLYA

A Pénzügyi Szervezetek Állami Felügyelete felügyeleti ajánlások keretében igyekszik kezelni olyan problémákat, amelyek esetében szükséges, hogy azokat a pénzügyi szektor azokat egysegesen és megfelelő módon kezelje. A viszontbiztosítás szabályozása indokolja, hogy erre a területre vonatkozóan is megfogalmazódjanak olyan elvárások, melyeket a Felügyelet fontosnak tart mind a viszont-, mind a direkt biztosítók biztonságos működése szempontjából.

Az ajánlásban foglaltak címzettjei a biztosítókról és a biztosítási tevékenységről szóló 2003. évi LX. törvény hatálya alá eső intézmények.

1. A BIZTOSÍTÓKKAL SZEMBENI ELVÁRÁSOK

A biztosítókkal szembeni elvárás nem lehet teljesen azonos szintű a nagyságrendjük, tevékenységük jellege és összetettsége okán, de az alábbiak mindenképp szem előtt tartandók:

Az egyesületi formában működő biztosítók (különösen a kis, mezőgazdasági egyesületek) esetében a viszontbiztosítási politika kialakításában nagy szerepet kell kapjon a – vélhetően – nagyobb tapasztalattal rendelkező viszontbiztosító partner. Az egyesületi formában működő biztosítók esetében (a szűkösebb források miatt) kevésbé elvárható, hogy mélyebb elemzések készüljenek a viszontbiztosítási politika megalapozására, illetve a megfelelő partner kiválasztására, ezért fokozottabban indokolt minősített, és jó minőségű viszontbiztosító partner választása.

Kezdő biztosítók esetében még nincs elegendő hazai tapasztalat, elsősorban a tulajdonosi viszontbiztosítási elképzelések érvényesülnek, melyek a tapasztalatok megszerzésével változhatnak, csiszolódhatnak. Gyakori megoldás, hogy az egész vállalati csoportra egységes viszontbiztosítási politikát fogalmaznak meg. Azonban ilyen esetekben is elvárt, hogy a megfelelőséget kontrollálni kell és elemzéseknek alávetni, továbbá, hogy idővel a hazai tapasztalatokhoz kell igazítani.

2. A BIZTOSÍTÓ VISZONTBIZTOSÍTÁSI POLITIKÁJA

A felügyeleti ajánlás a viszontbiztosítás esetében két aspektusra helyezi a hangsúlyt:

- A biztosító vállalt kockázatainak megfelelő viszontbiztosítási program
- A viszontbiztosító partnerek minősítése

3. A BIZTOSÍTÓ VISZONTBIZTOSÍTÁSI PROGRAMJA

A biztosító üzleti terve megvalósítása és egyben óvatos kockázatkezelési profilja érdekében a vezetésnek meg kell fogalmaznia a biztosító átfogó üzletpolitikáját, beleértve a kockázatvállalásra, és azok viszontbiztosítására vonatkozó üzletpolitikáját is.

A biztosító megfelelő szakembereinek feladata kidolgozni és írásban rögzíteni, egy tiszta és világos formában megfogalmazott viszontbiztosítási politikát, és valamint eljárásrendet az átfogó üzletpolitikának megfelelően. Ennek az alábbiakra mindenképpen tekintettel kell lennie:

- Meg kell határozni azokat az ágazatokat, (vagy kockázati csoportokat, kockázatokat), ahol viszontbiztosítási keretegyezmény kötése szükséges; meg kell határozni az adott ágazatban (kockázatok esetében) az adott állomány mérete alapján a megfelelő viszontbiztosítási formát, továbbá azokat a kockázatokat, ahol nem lehetséges kockázatvállalás viszontbiztosítási fedezet nélkül.
- A biztosító viszontbiztosítási politikájának iránymutatást kell tartalmaznia a kockázatvállalási mértékre vonatkozóan. Ezen iránymutatás ágazatonként, vagy egyéb kockázati csoportonként tartalmaz egy automatikus kockázatvállalási limitet (azt a határt, amely alatt nem kell viszontbiztosítás, vagy azt, ami már egy meglévő viszontbiztosítási fedezeti limit alá esik).
- Előírásokat kell tartalmaznia a politikának arra az esetre is, mikor fakultatív fedezet beiktatása szükséges (esetleg további keret-megállapodás).
- Az iránymutatásnak azt is meg kell fogalmaznia, hogy a viszontbiztosítási szerződés (jellegétől függően) lehetőleg minél teljesebb összhangban legyen a vonatkozó feltételekkel (direkt biztosítás), és ne tartalmazzon olyan kizárást, melynek következménye a fedezetlenség.
- Külön figyelmet kell fordítani a nagykockázatok megfelelő viszontbiztosítási fedezettségére, ezek külön kezelésére.
- Egyes alternatív kockázat átviteli módszerek (pl.: különböző pénzügyi viszontbiztosítások) bevezetésével különös figyelmet kell szentelni annak, hogy a szerződéssel kapcsolatos esetleges jövőbeli kötelezettségek hogyan befolyásolják majd a biztosító eredményét, szolvenciáját.

A viszontbiztosításra vonatkozó döntéskor – akár ágazatonként, akár egyéb kockázati csoportonként történik – mindenképpen figyelembe kell venni a biztosító tőkehelyzetét. A biztosítónak megfelelő belső kontroll rendszerrel kell rendelkeznie, mely állandóan figyelemmel kíséri, hogy a terveknek megfelelően alakul-e a kockázatvállalási politika, és a viszontbiztosítási fedezet is megfelelő-e. A rendszernek alkalmasnak kell lennie arra, hogy kiszűrje, ha már a vállalt kockázat - nemkívánatos módon - kívül esik a megfelelő viszontbiztosítási fedezeten, vagy a fakultatív szerződés nem lett megkötve.

A rendszernek ellenőriznie kell azt is, hogy a szerződésben foglalt pénzmozgások időben megtörténtek-e (díjak átutalása, károk jelzése, viszontbiztosító általi kárreszesedés megtérülése, jutalékok, stb.).

A megfelelő kockázatelemzés, kockázatkezelés és az ehhez kapcsolódó viszontbiztosítási politika kialakításában, folyamatos kontroll mellett természetesen a díjak kialakításában is nagy szerepet kell kapnia az aktuáriusi szakértelemnek.

Mindezek érdekében a viszontbiztosítási partnernek való kiszolgáltatottság csökkentése érdekében – különösen a kis és közepes nagyságú egyesületi formában működő – biztosítók ne csak a viszontbiztosítási partnerre támaszkodjanak a viszontbiztosítási politikájuk kialakításában, hanem vegyék igénybe a szakmai szervezetük (pl. MANBESZ), illetve más tanácsadók segítségét is.

Törekedni kell arra, hogy a viszontbiztosítási szerződések minden pontját azonosan értelmezzék a viszontbiztosítási partnerrel, és a nem, vagy csak nehezen értelmezhető részeket egyértelműen rögzítsék.

A biztosító rendelkezzen olyan eljárásrenddel, ami biztosítja a viszontbiztosítási szerződésekben vállalt jogok és kötelezettségek, a viszontbiztosítási elszámolások gyakorlata, ezek számviteli leképezése, illetve a tartalékok viszontbiztosítási része közötti teljes összhangot.

A könyvvizsgálathoz ki kell térnie a viszontbiztosítási elszámolásokkal kapcsolatos auditálásra, különös figyelemmel a viszontbiztosításban vállalt kötelezettségek megfelelő teljesítésének ellenőrzésére.

Fokozatosan meg kell teremteni a kockázatkezelés viszontbiztosítási programnak megfelelő informatikai hátterét, ha az ezen ajánlás megjelenésekor az még nem állna rendelkezésre.

4. A VISZONTBIZTOSÍTÓ PARTNEREK MINŐSÍTÉSE

A biztosító viszontbiztosítási politikájának részét képezi, hogy milyen minőségű viszontbiztosítót választ partneréül, illetve milyen információval rendelkezik a viszontbiztosítóval kapcsolatban. Javasoljuk az alábbi adatokat, információkat a leendő viszontbiztosító partnerről megszerezni és az üzleti döntés előtt értékelni, továbbá amíg tart az üzleti kapcsolat, folyamatosan figyelemmel kísérni.

4.1 Minősítés

Valamely, a pénzügyi piacon elismert, meghatározó nemzetközi minősítő intézet utolsó három éves minősítése (vizontbiztosítói, és ha rendelkezésre áll csoportszinten is)

Javasolt olyan vizontbiztosító partner választása, mely rendelkezik valamely a pénzügyi piacon elismert, meghatározó nemzetközi minősítő intézet minősítésével, és az elfogadható minősítésnek számít. Javasolt az alábbi nemzetközi minősítő intézetek által elfogadhatónak minősített vizontbiztosító partnerek közül válasszon a biztosító (a már elfogadható minősítés megjelölésével):

Standard&Poor`s: BBB- vagy magasabb,
M.Best: B+ vagy magasabb,
Moody`s: Baa3 vagy magasabb,
Duff and Phelps: BBB- vagy magasabb
Fitch Ratings: BBB, vagy magasabb

besorolások elfogadhatóak.

A vizontbiztosítási partnerre vonatkozó döntés meghozatala előtt a direkt biztosító szerezz be és értékelje a 4.2. és 4.3. pontban szereplő információkat. Ettől eltekinthet a fentiekben felsorolt minősítéssel rendelkező vagy hazai biztosító tulajdonosi körébe tartozó partner esetén.

4.2 Jogi környezet, jogállás

A vizontbiztosító szabályozása és felügyelete a honosság (székhely) szerinti országban történik (engedélyezés, regisztráció, szolvencia követelmények, tartalékok befektetési szabályai, elszámolás, számviteli szabályozás).

4.3 Tulajdonosi kör

Javasolt megvizsgálni a legjelentősebb direkt részvényesek összetételét, hogy tagjai-e valamely csoportnak, vagy konglomerátumnak, legalább az utolsó három évre vonatkozóan, figyelembe véve azt is, hogy tőzsdén jegyzett, vagy nem jegyzett vizontbiztosítóról van-e szó.

4.4 Beszámoló, szolvencia

A megalapozott értékelés érdekében indokolt megvizsgálni a vizontbiztosító legutóbbi 3 évre vonatkozó beszámolóját, a szavatoló tőke követelményeknek való megfelelését (a honosság szerinti jogszabályi megfelelés).

5. ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK

- Az ajánlás a Pénzügyi Szervezetek Állami Felügyeletéről szóló 2010. évi CLVIII. törvény 21. § c) pontja szerint kiadott kötelező erővel nem rendelkező ajánlás, amely ismerteti a Felügyelet jogalkalmazási gyakorlatának alapjait.
- Az ajánlás az intézményekre nézve kötelező erővel nem rendelkezik, de az annak való megfelelést a Felügyelet a jogszabályi előírások betartásának ellenőrzése keretében értékeli.
- A Felügyelet felhívja a figyelmet arra, hogy az intézmény az ajánlás tartalmát szabályzatai részévé teheti. Ebben az esetben az intézmény jogosult feltüntetni, hogy a szabályzatában foglaltak megfelelnek a Felügyelet elnöke által kiadott vonatkozó ajánlásnak.
- Az ajánlásban foglalt elvek gyakorlati megvalósítását a Felügyelet ellenőrizni fogja, összhangban az általános európai felügyeleti gyakorlattal.
- A jelen ajánlás közzétételével egyidejűleg hatályát veszti „A Pénzügyi Szervezetek Állami Felügyelete elnökének 6/2001. számú ajánlása a vizontbiztosítás kezeléséről”.

[A Pénzügyi Szervezetek Állami Felügyelete elnökének 4/2012. \(IV.13.\) számú ajánlása a vizontbiztosítás kezeléséről](#)

Ajánlás a többlethozam visszajuttatás szabályairól

A Pénzügyi Szervezetek Állami Felügyelete elnökének 5/2012 (IV.13.) számú ajánlása a többlethozam visszajuttatás szabályairól.

I. AZ AJÁNLÁS CÉLJA ÉS HATÁLYA

Az ajánlások általános célja a jogalkalmazás kiszámíthatóságának növelése, a vonatkozó jogszabályok egységes alkalmazásának elősegítése.

Jelen ajánlás a vonatkozó jogszabályi rendelkezéseken, mint minimum követelményeken felül fogalmaz meg elvárásokat.

Jelen ajánlás célja: a hatályos előírások alapján az életbiztosítási ág matematikai tartaléka fedezetén elért többlethozam-visszajuttatási kötelezettség teljesítéséhez szükséges teljes folyamat végigkövetése, és az egyes részterületek esetében a Felügyelet által elvárt elvek és eljárások bemutatása.

Így a többlethozam-visszajuttatás folyamatán belül kiemelten foglalkozik a matematikai tartalékok fedezetét képező eszközök nyilvántartásával, kezelésével; hozam-, többlethozam-számítással; a tartalékfedezet folyamatos rendelkezésre állásának ellen-

őrzésével; a visszajuttatás időbeliségének, ütemezésének meghatározásával; az eredménytől függő díj-visszatérítési tartalék kezelésével; a törtidőszaki visszajuttatások kérdéseivel.

Az ajánlás közzétételéhez fűzött elvárások:

- a prudens működés követelményének érvényre juttatása,
- a jogszabályi előírások betartásának elősegítése,
- az ügyfelek szerződésben foglalt érdeke érvényesülése és a későbbi jogviták elkerülése, ezáltal az ügyfelek érdekében megfelelő védelme,
- a többlethozam-visszajuttatás folyamata egyes rész kérdéseinek egységes értelmezése,
- a folyamat nagyobb fokú átláthatósága és ellenőrizhetősége.

Jelen ajánlás címzettjei azok a biztosítók, amelyek a jelenleg hatályos előírások alapján az életbiztosítási ág matematikai tartaléka fedezetén elért többlethozam visszajuttatására kötelezettek.

A többlethozam-visszajuttatás folyamatára ható normaanyagot különösen az alábbi jogszabályok tartalmazzák, melyek egységes értelmezéséhez és az egységes joggyakorlat kialakításához kíván az ajánlás segítséget nyújtani:

- a biztosítókról és biztosítási tevékenységről szóló 2003. évi LX. törvény (a továbbiakban: Bit.),
- a biztosítók könyvvizetési és beszámolóképzési sajátosságairól szóló 192/2000. (XI.24.) Kormányrendelet számviteli politikára, a befektetések értékelésére, az eredménytétel kimutatására vonatkozó rendelkezései,
- a biztosítástechnikai tartalékok tartalmáról, képzésének és felhasználásának rendjéről szóló 8/2001. (ii.22.) PM rendelet matematikai tartalékokra és az eredménytől függő díjvisszatérítési tartalékokra vonatkozó rendelkezései,

- a biztosítóintézetek aktuáriusi jelentésének tartalmi követelményeiről szóló 7/2001. (II.22.) PM rendelet a matematikai tartalék és a befektetési hozam felhasználására vonatkozó rendelkezései.

Jelen ajánlás a továbbiakban a jogszabályi rendelkezésekre nem kíván visszautalni az elvek és elvárások megfogalmazásakor, amennyiben a jogszabályok a jelen ajánlásban foglaltakon túlmutató követelményeket írnak elő, az ezeknek való megfelelést a Felügyelet természetesen továbbra is elvárja.

[A Pénzügyi Szervezetek Állami Felügyelete elnökének 5/2012 \(IV.13.\) számú ajánlása a többlethozam visszajuttatás szabályairól \(Az ajánlás teljes szövege.\)](#)

Ajánlás a mögöttes kitettségeknek a nagykockázat-vállalási szabályok értelmezése keretében történő kezeléséről

A Pénzügyi Szervezetek Állami Felügyelete elnökének 6/2012. (IV.17.) számú ajánlása a mögöttes kitettségeknek a nagykockázat-vállalási szabályok értelmezése keretében történő kezeléséről.

Az Európai Parlament és a Tanács a 2006/48/EK, a 2006/49/EK és a 2007/64/EK irányelvnek a központi hitelintézetek kapcsolt bankjai, egyes szavatoló tőkeelemek, nagykockázat-vállalások, felügyeleti szabályok és válságkezelés tekintetében történő módosításáról szóló 2009/111/EK irányelve (CRD II) jelentős mértékben módosította a korábbi nagykockázat-vállalási szabályokat.

Ezen új előírások a magyar szabályozásba is átültetésre kerültek a hitelintézetekről és a pénzügyi vállalkozásokról szóló 1996. évi CXII. törvény (a továbbiakban: Hpt.) 79-81. §-ai, a 2. számú melléklet III. Egyéb meghatározások 20. pontja (ügyfélcsoport fogalma), valamint a befektetési vállalkozásokról és az árutőzsdei szolgáltatókról, valamint az általuk végezhető tevékenységek szabályairól szóló 2007. évi CXXXVIII. törvény (a továbbiakban: Bszt.) 101. §-a módosításával, továbbá a kereskedési könyvben nyilvántartott pozíciók, kockázatvállalások, a devizaárfolyam kockázat és nagykockázatok fedezetéhez szükséges tőkekövetelmény megállapításának szabályairól és a kereskedési könyv vezetésének részletes szabályairól szóló 244/2000. (XII. 24.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Kkr.) 37/A-37/C. §-okkal történő kiegészítésével.

Az Európai Bankfelügyelet Bizottsága (CEBS, 2011-től EBA) az új nagykockázat-vállalási keretrendszer egységes értelmezése érdekében két ajánlást is kidolgozott annak három lényeges elemével – az ügyfélcsoportok értelmezése, a mögöttes kitettségek kezelése, valamint egyes rövid távú kitettségek nagykockázat-vállalási limitekbe történő beszámítása alóli mentesítése – kapcsolatban.

A Pénzügyi Szervezetek Állami Felügyelete (a továbbiakban: Felügyelet) az ügyfélcsoportok értelmezése, valamint az egyes rövid távú kitettségek vonatkozásában a hivatkozott ajánlásokat a Pénzügyi Szervezetek Állami Felügyelete elnökének 2/2011. (VII. 20.) számú, a felülvizsgált nagykockázat-vállalási szabályozás értelmezéséről szóló ajánlásának kiadásával vette át.

A mögöttes kitettségekre vonatkozó európai szintű elvárások (Guidelines on the implementation of the revised large exposures regime című ajánlás Part II. Treatment of exposure to schemes with underlying assets according to Article 106 (3) of Directive 2006/48/EC része) azonban a hazai gyakorlatba eddig még nem kerültek átültetésre, a hivatkozott ajánlás 18. pontjában lehetővé tett mérlegelés (a felkészülés erőforrás és időigénye) alapján. A Felügyelet ezt a jelen ajánlás kiadásával teszi meg, az alábbiakra is tekintettel.

A strukturált finanszírozási kitettségek esetében a Guidelines on the implementation of the revised large exposures regime című ajánlás (80-88. pontok) lehetővé teszi, hogy az intézmények a nagykockázat-vállalási korlátok alkalmazása alapjául szolgáló kitettség érték meghatározásakor figyelembe vegyék az első veszteségviselő pozíciók hitelkockázat-mérséklő hatását is. Ebben az esetben az intézmény a nagykockázat-vállalás szempontjából meghatározott eredeti kitettség értékét az összes első veszteségviselő sorozat (junior tranche) méretének megfelelő összeggel csökkentheti, figyelembe véve ugyanakkor az első veszteségviselő sorozatokban fennálló részesedéseinek arányát, valamint a portfólió granuláltságát.

A strukturált finanszírozási kitettségek kezelésével kapcsolatos európai felügyeleti szintű elvárások azonban még nem alakultak ki véglegesen, ezért átvételüket a Felügyelet egyelőre nem tartja célszerűnek. A strukturált finanszírozási kitettségek ily módon történő kezelését ugyanis sok tagállam felügyeleti hatósága nem tartja kellően konzervatívnak. Az ajánlás maga is utal, a strukturált finanszírozási kitettségek fenti módon történő kezelésének kockázataira hivatkozva, a megfogalmazott eljárás mód felülvizsgálatának, haircut-ok bevezetésének szükségességére. Tekintettel arra, hogy a 2006/48/EK irányelv nem támasztja alá (és ennek megfelelően a Hpt. sem) egyértelműen az első veszteségviselő pozíciók hitelkockázat-mérséklő hatásának a kitettség érték meghatározás során történő elismerhetőségét, a CRD IV-hez kapcsolódóan a jövőben (várhatóan 2014. január 1-jén hatályba

lépő) kötelező technikai sztenderd kerül majd a témában kiadásra. Mindezek figyelembe vételével a Felügyelet a későbbiekben fog visszatérni a strukturált finanszírozási kitettségek nagykockázati szempontú kezelésére.

A Felügyelet által megfogalmazott elvárások tekintetében a háttérül szolgáló CEBS ajánlás több gyakorlati példát, ábrát is tartalmaz, melyek megismétlését – a korábban is követett gyakorlatnak megfelelően – jelen ajánlás nem tartalmazza. Az egyes pontoknál azonban feltüntetésre kerülnek a kapcsolódások, amelyek az értelmezéshez további segítséget nyújthatnak.

Az ajánlás címzettjei a CRD által közvetlenül érintett hitelintézetek, a hitelintézettel egyenértékű prudenciális szabályozásnak megfelelő pénzügyi vállalkozások, valamint a befektetési vállalkozások (a továbbiakban: intézmény).

A Felügyelet az ajánlás alkalmazását 2012. július 1-jét követően várja el az intézményektől. Az intézmény a 2012. június 30-ával bezárólag keletkezett, a Hpt. 79. § (6) bekezdése, befektetési vállalkozások esetében a Kkr. 37/A. § (6) bekezdése szerinti kitettségeit 2017. június 30-ig kezelheti a korábban alkalmazott gyakorlatának megfelelően. 2017. július 1-jétől ezen kitettségek vonatkozásában is elvárt a jelen ajánlás szerinti eljárás.

I. AZ ÜGYFÉLCSOPORT MEGHATÁROZÁSA A HPT. 79. § (6) BEKEZDÉSÉBEN MEGHATÁROZOTT KITETTSÉGEK ESETÉBEN

1. A Hpt. 79. § (6) bekezdése, befektetési vállalkozások esetében a Kkr. 37/A. § (6) bekezdése az értékpapírosítási pozíciók, a kollektív befektetési értékpapírban fennálló kitettségek, valamint egyéb tétel kitettségi osztályba tartozó kitettségek esetében megköveteli, hogy az intézmények az ügyfélcsoport meghatározásakor az ügyletet, az annak alapjául szolgáló eszközöket, vagy mindkettőt értékeljék. A jogszabályi előírás alapján az értékelést az ügylet gazdasági tartalma és az ügylet szerkezetéből eredő kockázatok felmérésével szükséges elvégezni.

Ilyen esetekben az intézmény a nagykockázat vállalási szabályok alkalmazásakor az ügyfélcsoport megállapítása szempontjából egyrészt azt értékeli, hogy kivel szemben áll fenn az értékpapírosítási pozícióba, kollektív befektetési értékpapírban fennálló kitettségbe vagy egyéb tétel kitettségi osztályba sorolt kitettsége (elsődleges kitettség), másrészt pedig, hogy kik a mögöttes ügyletek kötelezettjei (mögöttes kitettség).

2. Az intézmény a nagykockázat-vállalási limiteknek való megfelelés érdekében az elsődleges kitettségeket és a mögöttes kitettségeket elkülönítetten vizsgálja, a Hpt. 79-81.§-aiban, befektetési vállalkozások esetében a Kkr. 37/A-37/C. §-aiban rögzített előírások és jelen ajánlásban megfogalmazott elvárások figyelembe vételével. Ennek során elsőként ügyfelenként és ügyfélcsoportonként megállapítja a Hpt. 79. § (2)-(3) bekezdés, befektetési vállalkozások esetében a Kkr. 37/A. § (3)-(4) bekezdés szerinti nagykockázat-vállalási korlátok alkalmazása alapjául szolgáló kitettség értékeit. Az egyedi ügyféllel vagy ügyfélcsoporttal szembeni kitettség érték meghatározásánál az intézmény a 3. és 4. pontok, valamint a 2. számú melléklet szerint figyelembe veszi a mögöttes kitettségeknek az intézmény eredeti kitettségeivel,

vagy más kitettségeivel való kapcsolódásait, ismeretlen mögöttes kitettségek esetén a kitettség granuláltságára vonatkozó információkat, vagy annak hiányát is.

Ezt követően határozza meg a szavatoló tőke 25%-ában megállapított limitnek való megfelelést.

3. A Felügyelet elvárja, hogy a Hpt. 79. § (6) bekezdésében, befektetési vállalkozások esetében a Kkr. 37/A. § (6) bekezdésében felsorolt kitettségek esetében az intézmény törekedjen a teljes körű áttekintés megvalósítására (full look-through), melynek keretében minden egyes mögöttes kitettség megállapításra és a megfelelő ügyfélcsoporthoz hozzárendelésre kerül.

4. Az intézmény azonban a Hpt. 79. § (6) bekezdésében, befektetési vállalkozások esetében a Kkr. 37/A. § (6) bekezdésében felsorolt kitettségek esetében a következő, kevésbé kockázatterékeny, konzervatívabb megközelítések valamelyikét, vagy az egyes módszerek kombinációját is alkalmazhatja a mögöttes kitettségek kockázatainak megfelelő kezelése érdekében:

- A részleges áttekintés (partial look-through) során a mögöttes kitettségek valamely részére az intézmény teljes körű áttekintést alkalmaz, míg a fennmaradó mögöttes kitettségeit ismeretlen kitettségként azonosítja és az ismeretlen kitettségek kezelésére vonatkozó elveknek megfelelően jár el.
- Az intézmény a megfelelően nem granulált, ismeretlen kitettségként azonosított mögöttes kitettségeket egyetlen ügyfélként kezeli és alkalmazza rá a nagykockázat vállalás korlátozására vonatkozó limitet. Megfelelően granulált portfóliók (ahol a Hpt. 79. § (6) bekezdése, befektetési vállalkozások esetében a Kkr. 37/A. § (6) bekezdése szerinti kitettségeknél egyetlen kitettség sem haladja meg az összes kitettség 5%-át) esetében azonban az ismeretlen kitettségnek minősülő kitettségeket nem szükséges egyetlen ügyfélként azonosítani.
- Amennyiben az intézmény biztosítani tudja (például az alapkezelővel fennálló szerződés révén), hogy a Hpt. 79. § (6) bekezdésében, befektetési vállalkozások esetében a Kkr. 37/A. § (6) bekezdésében felsorolt kitettségek egyetlen mögöttes kitettsége sem tekintethető a szavatoló tőkéjének 2%-át meghaladó valamely közvetlen vagy közvetett kitettségével – a Hpt. 2. számú melléklet III. Egyéb meghatározások 20. pontjában felsorolt feltételek fennállása miatt – egyetlen kockázatnak, a különböző értékpapírosítási pozíciók, kollektív befektetési értékpapírban fennálló kitettségek, valamint egyéb tétel kitettségi osztályba tartozó kitettségek különálló, egymástól független ügyfélként kezelhetők.

[A Pénzügyi Szervezetek Állami Felügyelete elnökének 6/2012. \(IV.17.\) számú ajánlása a mögöttes kitettségeknek a nagykockázat-vállalási szabályok értelmezése keretében történő kezeléséről \(Az ajánlás teljes szövege.\)](#)

Gyorselemzés: Hitelintézeti aktivitás - 2012. februári adatok alapján

A részvénytársasági hitelintézetek, hitelintézeti fióktelepek, szövetkezeti hitelintézetek adatainak gyorselemzése csak az idősorokban megjelent legfrissebb adatokra tér ki. A gyorsjelentésben a mérlegadatokat árfolyamszűrten elemezzük, az ettől való eltérést külön jelezzük.

A hitelintézeti szektor aktivitásában folytatódtak a korábban jellemző negatív tendenciák. Februárban a hitelek állománya gyorsabban csökkent, mint az előző hónapban, ezen belül a vállalatok¹ hitelállományának csökkenése erősödött, a háztartásoké lényegesen lassult, döntően amiatt, hogy a végtörlesztés nettó hitelállomány csökkentő hatása a januárinál lényegesen kisebb volt. Tovább gyorsult a külföldi források kivonása, és csökkent a belföldi ügyfélbetétek állománya is. Mivel a mérlegfőösszeg a betéteket meghaladó mértékben húzódtott össze, a belföldi betétek súlya az állomány csökkenése ellenére nőtt a forrásokon belül.

2012 februárjában a teljes hitelintézeti szektorban a nettó hitelállomány a januári visszaesésénél 0,3 százalékponttal nagyobb mértékben, 1,7%-kal csökkent. A vállalati hitelállomány februári változása a januárinál 0,5 százalékponttal magasabb, 0,9%, a háztartásoké az előző havinál 1,9 százalékponttal alacsonyabb, 2,2% volt. A vállalati hitelezésben a magyarországi finanszírozás csökkenése mellett a vállalatok által közvetlenül külföldről felvett hitelek állománya is részben visszafizetésre került. A háztartások hitelállományának csökkenése februárban csaknem teljes egészében a végtörlesztéssel összefüggésben következett be; ennek hatása nélkül 0,2%-os növekedés történt volna. A háztartások esetében a nettó hatásban megjelennek a végtörlesztett állomány 35,5%-ának megfelelő volumenben folyósított forint kiváltó hitelek.

A bankszektorban tapasztalható folyamatok érdemben nem tértek el a hitelintézeti átlagtól. A banki fióktelepek havi hitelaktivitási adatai továbbra is volatilisabbak a többi hitelintézeti csoportnál: februárban a korábbi trend által meghatározottnál lényegesen gyorsabban, 3,6%-kal csökkent vállalkozói hitelállomány. Ez azonban nem feltétlenül jelenti a magyarországi finanszírozás tényleges csökkenését az adott nemzetközi csoport részéről, mivel több fióktelep esetében a vállalati hiteleket közvetlenül az anyabank nyújtja. A háztartási hitelek visszaesése január után februárban (3,6%) is meghaladta a hitelintézeti átlagot. A szövetkezeti hitelintézetek vállalatoknak nyújtott hitelállománya a hitelintézeti átlagnál kevésbé (-0,8%) szűkült, miközben a háztartásoknak nyújtott hitelek állománya februárban 3,2%-kal emelkedett. A februári állománynövekedés – januárhoz hasonlóan – a végtörlesztéshez kötődik, e nélkül stagnált volna az állomány. A szövetkezeti hitelintézeti szektor a végtörlesztés teljes időtartama alatt 66,5 milliárd forinttal több kiváltó forint-hitelt nyújtott a (zömében más pénzügyi intézményeknél) végtörlesztőknek, mint amennyivel saját végtörlesztői csökkentették a szegmens hitelállományát. A végtörlesztéssel összefüggő nettó hitelállomány növekedés nélkül a háztartási hitelállomány a szövetkezeti hitelintézeti szektorban mintegy 16%-kal lenne alacsonyabb. Tekintettel arra, hogy a kiváltó forint hitelek esetében

már csak a folyósítás történhetett februárban, elbírálás nem, a 14,5 milliárd forint nettó állománynövelő hatás már lényegesen elmaradt az előző havitól.

A hitelintézetek ügyfél betét állománya – a januári 3%-os csökkenés után – februárban 0,3%-kal nőtt. Az emelkedés nem a hazai betételhelyezőknek volt köszönhető: a hazai vállalatok betétállománya 0,4%-kal, a háztartásoké 0,3%-kal esett vissza, s ezt kompenzálta túl a külföldi vállalatok magyarországi hitelintézeteknél elhelyezett betétei állományának növekedése. Ez az állomány rendkívül volatilis, az egyik hónapról másikra történő jelentős, akár 100 milliárd forint nagyságrendű elmozdulás nem számít példa nélkülinek.

A vállalatok bankokkal szembeni nettó eladósodottságának korábbi trendje 2012. január-februárban megtört, a csökkenés megállt. A tendencia tartóssága jelenleg nem megítélhető. A háztartások nettó eladósodottsága ugyancsak csökkenő volt a tavalyi évben, és a végtörlesztés következtében a havi csökkenés üteme jelentősen megemelkedett. A betétállomány alakulása két fő ok miatt tért el a hitelekétől: egyrészt a végtörlesztés során alkalmazott árfolyamrögzítés gyakorlatilag hitel elengedést jelentett, másrészt a kiváltó forint hitel igénybevétele nélkül megvalósult végtörlesztések jelentős része nem a korábban felhalmozott betétállomány felhasználásával realizálódott.

A hitelintézetek külföldi forrásait 2009 közepétől trendszerű csökkenés jellemzi, ami 2012 februárjában is folytatódott. A volumencsökkenés e hónapban 3,6%-os, a januári visszaesésénél 1,2 százalékponttal gyorsabb ütemű volt, és még nagyobb mértékű lett volna, ha a külföldi vállalatok magyarországi bankokban elhelyezett rövid lejáratú betétállománya – várhatóan átmenetileg – nem nőtt volna a januári érték többszörösére. A bankközi betétek és a felvett hitelek állománya együttesen 5,3%-kal (343 milliárd forinttal) csökkent 2012 februárjában, miközben a külföldön kibocsátott értékpapírok állománya is 5%-kal (52 milliárd forinttal) visszaesett.

2011. április 23.

Kapcsolódó anyagok

[Gyorselemzés: Hitelintézeti aktivitás - 2012. februári statisztikai adatok](#)

[Részvénytársasági hitelintézetek idősorai \(frissítve a 2012. februári adatokkal\)](#)

[Hitelintézeti fióktelepek idősorai \(frissítve a 2012. februári adatokkal\)](#)

[Szövetkezeti hitelintézetek idősorai \(frissítve a 2012. februári adatokkal\)](#)

Gyorselemzés – 2012. februári tőkepiaci adatok

A gyorselemzés csak a legfrissebb adatokban látható változásokra tér ki.

A számottevő globális és európai kockázatok mellett februárban folytatódott a pénz- és tőkepiacok, illetve az értékpapírcikkek élénkítése, döntően a fejlett országok némileg kedvezőbb konjunkturális fejleményei, illetve a globális jelentőségű központi bankok monetáris intézkedései nyomán. A hazai eszközök tekintetében februárban a forint árfolyamának relatív stabilitása, az államkötvény hozamok megnyugtató kereslet melletti kismértékű mérséklődése, valamint a tőzsdei részvények árfolyamának jelentős forgalom melletti emelkedése volt jellemző.

BEFEKTETÉSI VÁLLALKOZÁSOK

A befektetési vállalkozások időszakaiban a mérlegre és az idegen tulajdonú értékpapírokra vonatkozó havi adatok kerültek publikálásra.

Folytatódott a mérlegfőösszeg korábbi hónapokban megfigyelhető trendszerű csökkenése. A mérleg szerkezet változásának 12 havi átlaggal mért trendjét – pénzeszközök arányának növekedése, a követelések arányának csökkenése, illetve a rövid lejáratú kötelezettségek csökkenése – a februári adatok sem módosították annak ellenére, hogy az adott havi változás a trendtől eltérő volt. Egy hónap alatt a mérlegfőösszeg mintegy 10%-kal csökkent, ami a korábbi hónapokra jellemző változásokkal ellentétben szinte kizárólag a pénzeszközök csökkenésére volt visszavezethető. A csökkenés 90%-a a három legnagyobb mérlegfőösszegű vállalkozáshoz volt köthető, azaz a nagyobb piaci szereplők mérlegfőösszegeinek ingadozása határozta meg a szektorszerű mérleg szerkezeti változásokat.

Az idegen tulajdonú értékpapírok piaci értéken jelentett állománya februárban, az előző hónaphoz képest mintegy 5%-kal csökkent, mert az összes értékpapír közel 87%-át kitevő forint értékpapírok – döntően volumenváltozásból eredő – állománycsökkenését a deviza értékpapírok állományának növekedése nem tudta ellensúlyozni. A forint árfolyama februárban közel semleges volt, így a deviza értékpapírok részesedésének növekedése folytatódott. A 12 havi átlagos értékpapír állomány hosszabb ideje tartó növekedése gyakorlatilag megállt. Az idegen tulajdonú értékpapírok állományának februári változását csaknem teljes egészében egyetlen szereplő váltotta ki, ennek kiszűrésével az állomány stagnált volna.

BEFEKTETÉSI SZOLGÁLTATÓK FORGALMA

A februári forgalom szinte hajszálra pontosan megegyezett a januárral, ami éves viszonyításban 6,4%-os forgalombővülést jelentett. A havi változás ezúttal egymást kioltó hatásokat takart. Az azonnali ügyletek forgalmának 13,7%-os megugrását a származtatott ügyletek 4,5%-os csökkenése kísérte. 2,3%-kal nőtt a saját számlás ügyletek által generált forgalom, miközben a bizományos ügyletek 14,4%-kal visszaestek. A tőzsdei ügyletkötések februárban 18,8%-kal alacsonyabbak voltak, mint egy hónappal azelőtt, a tőzsdén kívüli ügyletek azonban 1%-kal bővültek. A 12 havi összesített forgalom alakulását azonban ez nem tudta érdemben módosítani, így folytatódott annak trendszerű stagnálása. A forgalom belső szerkezetének trendszerű alakulása, annak iránya és intenzitása tekintetében továbbra sem látható változás.

2012. április 23.

Kapcsolódó anyagok

[Gyorselemzés – 2012. februári befektetési szolgáltatói adatok](#)
[Befektetési vállalkozások idősorai \(frissítve a 2012. februári adatokkal\)](#)

[Befektetési alapok idősorai \(frissítve: 2011. decemberi adatokkal\)](#)

[Befektetési szolgáltatók kereskedési adatai \(frissítve a 2012. februári adatokkal\)](#)

	Havi változás		Havi változás összetétele		Havi forgalom megoszlása		
	2012.01.	2012.02.	2012.01.	2012.02.	2011.12.	2012.01.	2012.02.
Teljes forgalom	5,0%	0,1%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%
Értékpapírok prompt	-3,9%	13,7%	-21,3%	2564,4%	27,7%	25,3%	28,7%
Származtatott	8,4%	-4,5%	121,3%	-2464,4%	72,3%	74,7%	71,3%
Saját számlás	2,6%	2,3%	46,4%	1477,7%	89,1%	87,0%	88,9%
Megbízás alapján teljesített	24,7%	-14,4%	53,6%	-1377,7%	10,9%	13,0%	11,1%
Tőzsdei	29,8%	-18,8%	20,0%	-582,3%	3,4%	4,2%	3,4%
Tőzsdén kívüli	4,2%	1,0%	80,0%	682,3%	96,6%	95,8%	96,6%
Hitelintézet	-15,4%	15,9%	-188,3%	5824,5%	61,5%	49,5%	57,3%
Befektetési vállalkozás	23,9%	-21,7%	40,4%	-1613,6%	8,5%	10,0%	7,8%
Fióktelepek	41,6%	-13,8%	247,9%	-4111,0%	30,0%	40,4%	34,8%

*Hitelintézeti és befektetési vállalkozási fióktelepek együtt

A PSZÁF fontosnak tartja a fogyatékkal élők megfelelő pénzügyi kiszolgálását

A fogyasztóvédelem feladata egyes fogyasztói rétegek problémáinak feltárása is, ezért a PSZÁF felméri a pénzügyi szervezeteknek a fogyatékkal élő fogyasztókkal kötött szerződéseit, speciális eljárásait és a számukra nyújtott ügyfél-tájékoztatást. A cél a fogyatékkal élők számára is megfelelő teljes értékű szolgáltatásnyújtás biztosítása, a már alkalmazott legjobb gyakorlatok terjesztése.

A PSZÁF felméri a pénzügyi szervezeteknek a fogyatékkal élő fogyasztókkal kötött szerződéseit, speciális eljárásait és a számukra nyújtott ügyfél-tájékoztatást.

A **fogyasztóvédelem** feladata egyes fogyasztói rétegek problémáinak feltárása is, ezért a PSZÁF felméri a pénzügyi szervezeteknek a fogyatékkal élő fogyasztókkal kötött szerződéseit, speciális eljárásait és a számukra nyújtott ügyfél-tájékoztatást. A cél a fogyatékkal élők számára is megfelelő teljes értékű szolgáltatásnyújtás biztosítása, a már alkalmazott legjobb gyakorlatok terjesztése.

megismerése érdekében már korábban egyeztetett a fogyatékkal élőket képviselő érdekvédelmi szervezetekkel. Az általuk megfogalmazott hasznos és gyakorlatias javaslatokat, észrevételeket a PSZÁF a felmérés szempontjainak kialakítása során messzemenően figyelembe vette. A felügyelet a kialakított szempontrendszer alapján kérte a felmérésbe bevont intézmények együttműködését és tájékoztatását.

A **felméréssel** a PSZÁF törekvése a tényleges szolgáltatási helyzet megismerése, a pénzügyi szervezetek eddig megtett

A **Pénzügyi Szervezetek Állami Felügyelete** (PSZÁF) átfogó felmérés keretében összegzi a pénzügyi szervezeteknek a fogyatékkal élő személyekkel kapcsolatos gyakorlatát, tekintettel a fogyasztói réteg helyzetének kiemelt fontosságára. A PSZÁF ennek során mintegy 80 intézmény – a pénzügyi, biztosítási és pénztári szektor szereplőinek – általános szerződési feltételeit, a fogyatékkal élő személyek számára kialakított speciális tájékoztatási eljárásait, az akadálymentesítéssel kapcsolatosan eddig megtett lépéseit és törekvéseit elemzi. Meg kívánja ismerni az intézmények fogyatékkal élő személyek számára nyújtott különleges kiszolgálási gyakorlatait is.

A **PSZÁF** a fogyatékkal élő napi nehézségeinek, igényeinek, a pénzügyi szervezetekkel kapcsolatos észrevételeinek

intézkedéseinek és terveinek, jó tapasztalatainak, legjobb gyakorlatainak azonosítása, ezek minél szélesebb körben való elterjesztésének szorgalmazása, a fogyatékkal élő személyek érdekeinek érvényesítése érdekében. A PSZÁF a kezdeményezéssel is fel kívánja hívni a pénzügyi szervezetek figyelmét a fogyatékkal élő személyek speciális helyzetére, a számukra elengedhetetlen különleges bánásmódra, a társadalmi felelősségvállalásra, annak érdekében, hogy másokkal megközelítőleg azonos minőségű szolgáltatásban részesülhessenek, függetlenül attól, hogy gyengén látók, hallás- vagy éppen mozgássérültek.

A **felmérés eredményét** a PSZÁF ismertetni fogja a fogyatékkal élő személyeket képviselő érdekvédelmi szervezetekkel, s a széles nyilvánossággal is.

Mint emlékeztetés, a PSZÁF már korábban „[Kézszelvezhető pénzügyek](#)” címmel tájékoztató kiadványt készített a pénzügyi szolgáltatásokról vakok és gyengénlátók számára a Magyar Vakok és Gyengénlátók Országos Szövetségének közreműködésével. A kiadványt a PSZÁF a szövetség számos intézményéhez, iskolájához, s megyei könyvtárakhoz juttatta el. A PSZÁF www.pszaf.hu/akadalymentes címen elérhető honlapját pedig vakok és gyengénlátók számára alakította ki.

Budapest, 2012. április 25.

Sajtóközlemény: [A PSZÁF fontosnak tartja a fogyatékkal élők megfelelő pénzügyi kiszolgálását](#)

Átlátható árazás – aktuális információk a 2012. április elsejét követően életbe lépő módosításokkal kapcsolatosan

2012. április elsejét követően több jogszabály módosítás lép életbe, melyek a hitel (lízing) konstrukciók árazásának az ügyfelek számára átláthatóbbá tételét célozzák. A változást követően maximalizálásra kerül a felszámítható THM mértéke, valamint számos új szabály lép életbe a jelzáloghitelek esetében felszámítható kamatok, díjak és költségek meghatározása tekintetében is.

1. A THM MAXIMALIZÁLÁSA A HITELSZERZŐDÉSEKBEN

A THM MÉRTÉKÉNEK MAXIMALIZÁLÁSA PÉNZÜGYI INTÉZMÉNNYEL KÖTÖTT KÖLCSÖNSZERZŐDÉSSEN

A 2012. április 1-jét követően megkötött szerződéseknél a pénzügyi intézmények (bankok, takarékszövetkezetek és pénzügyi vállalkozások) a fogyasztóknak nem nyújthatnak olyan kölcsönt, amelyben a THM mértéke meghaladja a jegybanki alapkamat 24 százalékponttal növelt mértékét.

Ettől eltérés az alábbi terméktípusoknál lehetséges.

- a hitelkártya-szerződések
- a fizetési számlához kapcsolódó kölcsön (pl. folyószámlahitelek), továbbá
- a mindennapi élet felszerelési tárgyainak, tartós fogyasztási cikkek és szolgáltatások megvásárlásához (pl. áruhitel) nyújtott kölcsön, valamint
- a kézzizálog fedezete mellett nyújtott kölcsön esetében.

Ezeknél a konstrukcióknál a THM maximuma a jegybanki alapkamat 39 százalékponttal növelt mértéke lehet. A gépjárműhitelek esetében a szigorúbb, általános korlát az érvényes, tehát a jegybanki alapkamat plusz 24 százalékpont.

A fizetendő kamat számításakor az érintett naptári félévet megelőző hónap első napján érvényes jegybanki alapkamat az irányadó az adott naptári félév teljes idejére.

A KAMATLÁB MÉRTÉKÉNEK MAXIMALIZÁLÁSA MAGÁNSZEMÉLYEK EGYMÁS KÖZÖTTI KÖLCSÖNSZERZŐDÉSEIBEN

Korábban a magánszemélyek között létrejött kölcsönszerződésekben, ha az adós túlzottnak érezte a kamat mértékét (uzsorkamat), bíróságtól kérhette a kamat mérséklését.

Ezzel szemben az új szabályozás egyértelmű feltételeket remlt: 2012. április 1-jét követően magánszemélyek egymás között megkötött szerződéseiben kikötött kamatláb a jegybanki alapkamat 24 százalékponttal növelt mértékét meghaladó részben semmis, azaz érvénytelen!

A kamatláb számításakor az adott naptári félévet megelőző utolsó napon érvényes jegybanki alapkamatot kell számításba venni az adott naptári félév teljes idejére vonatkozóan. Ennek megfelelően például 7,0%-os alapkamat mellett 31%-os lehet a maximális kamatláb. Magyarországon a Magyar Nemzeti Bank határozza meg a jegybanki alapkamatot, melynek mértéke elérhető [weboldalunkon](#) és www.mnb.hu honlapon.

Jó ha tudja, hogy ha a szerződő felek a megkötött szerződésben nem határoztak meg a kölcsönösszeg után fizetendő kamatlábat, annak mértéke megegyezik a jegybanki alapkamattal.

2. KAMATOK, DÍJAK ÉS KÖLTSÉGEK MEGHATÁROZÁSA A JELZÁLOGHITELEK ESETÉBEN

Az alábbi új szabályok csak a jelzáloggal fedezett lakossági hitel-megállapodásokra vonatkoznak, az egyéb hitelszerződésekre – jelzáloggal nem fedezett lakossági hitelek, valamint vállalati stb. hitelek – nem érvényesek.

A 2012. április 1-je után kötött jelzáloghitel szerződések esetén, a pénzügyi intézmények nem számíthatnak fel szerződésben rögzített kamatokon felül egyéb rendszeresen fizetendő kamat jellegű díjat vagy költséget. Ez a szabály abban az esetben érvényes, ha az ügyfél a szerződésnek megfelelően, határidőben törleszti hitelét.

Szintén 2012 áprilisától a pénzügyi intézmény a szerződés megkötésekor nem kínálhat korlátozott időtartamra kedvezményes kamatot. A szabály bevezetésére azért volt szükség, mert az első néhány hónapra kedvezményes kamattal kínált hitelkonstrukciók félrevezetőek lehettek, hiszen a kedvezményes időszakot követően az addig alacsony törlesztőrészlet a kedvezmény lejáratát követően nagymértékben emelkedett.

A REFERENCIA KAMATLÁB ALAPÚ ÁRAZÁS BEVEZETÉSE

Fontos új szabály továbbá, hogy a pénzügyi intézmények 2012. április elsejét követően, a jelzáloghitel-szerződések megkötésekor kötelesek a kamatláb változását előre meghatározni.

Erre két módszer lehetséges:

1. Referencia kamatláb változásához kötve: Ebben az esetben az ügyfél által fizetendő kamatláb a referencia kamatlábból és a megadott kamatfelárból tevődik össze.
2. Fix kamatozás esetén a kamat mértékét a kölcsönszerződésben meghatározott 3 éves, 5 éves vagy 10 éves kamatperiódus alatt rögzítik, azaz a kamatláb az adott periódusra vonatkozóan fix.

Jó ha tudja, hogy a kamaton felül nem rendszeresen fizetendő egyéb díjat, költséget (pl. postai költség, szerződésmódosítás díja) a pénzügyi intézmény már megkötött szerződések vonatkozásában évente legfeljebb a KSH által közzétett előző évi éves fogyasztói árindex mértékében emelhet.

MILYEN REFERENCIA KAMATLÁBAKAT HASZNÁLHATNAK A HITELEZŐK?

2012. április 1-jét követően jogszabály alapján az alábbi referencia kamatlábak használata lehetséges:

- Forinthitel esetében
 - 3 havi, 6 havi vagy 12 havi BUBOR, vagy
 - a lakáscélú állami támogatásokról szóló kormányrendeletben meghatározottak szerint az Államadósság Kezelő Központ Zrt. által havi rendszerességgel közölt 3 éves vagy 5 éves állampapír átlaghozam.
- Eurohitelnél és euró alapú hitelnél a 3 havi, a 6 havi vagy a 12 havi EURIBOR,
- Svájci frank hitelnél és svájci frank alapú hitelnél a 3 havi, a 6 havi vagy a 12 havi CHF LIBOR.

Jó ha tudja, hogy a kamat mértékét a hitelező a választott referencia kamatláb futamidejének megfelelő időközönként (azaz 3, 6 vagy 12 havonta) módosíthatja. Az új kamatperiódusra érvényes kamatláb a fordulónapot megelőző hónap utolsó munkanapja előtt 2 nappal érvényes referencia kamatláb (plusz kamatfelár) alapján kerül meghatározásra.

PÉLDÁVAL SZEMLÉLTETVE

Egy 2012. április elsejét követően megkötött forint alapú jelzáloghitel szerződés esetében az intézmény referencia kamatként 6 havi BUBOR-t és 4,0%-os kamatfelárat alkalmaz. Ezt azt jelenti, hogy a kamatperiódus hossza 6 hónap lesz, tehát a kamat mértéke 6 havonta változhat a 6 havi BUBOR változásával egyező mértékben. Feltételezve, hogy a 6 havi BUBOR aktuális (tehát a fordulónapot megelőző utolsó munkanapja előtt 2 nappal érvényes referencia kamatláb) mértéke 7,46%, ebben az esetben az adós által fizetendő kamat $7,46\% + 4,0\% =$ tehát 11,46% lesz.

MILYEN ESETEKBE MÓDOSÍTHATJA A PÉNZÜGYI INTÉZMÉNY A SZERZŐDÉSBEN SZEREPLŐ KAMATFELÁRAT?

A pénzügyi intézmény a kamatfelárat – vagyis a referencia kamaton felül fizetendő kamatrészt – az ügyfél számára kedvezőtlenül csak az alábbi esetekben módosíthatja:

1. az ügyfél egy havi törlesztőrészlettel 45 napot meghaladó fizetési késedelembe esik, vagy
2. az ügyfél a fedezetül szolgáló ingatlanra kötött vagyontörlesztést 3 legalább két hónapon keresztül nem fizeti.

A fentiek kamatfelárra vonatkozó hatását a pénzügyi intézmény a belső szabályzatában köteles rögzíteni.

A hitelszerződéseknek a pénzügyi intézmény által történő egyoldalú módosításáról bővebben [honlapunkon](#) olvashat.

HOGYAN TÖRTÉNIK A KAMATLÁB MÓDOSÍTÁSA A KAMATPERIÓDUSON BELÜLI FIX KAMATOZÁSÚ HITELEK ESETÉN?

A kamatperiódus alatt rögzített kamatlábak esetén a kamatláb mértéke - összhangban a kamatperiódus hosszával - 3, 5 vagy 10 évente változhat.

Az új kamatperiódusokban alkalmazott kamatláb mértékét annak hatálybalépését megelőzően legalább 90 nappal hirdetményben közzé kell tenni. A módosításról és a várhatóan fizetendő új törlesztőrészletről az érintett ügyfeleket postai úton vagy más, a szerződésben meghatározott módon, közvetlenül is értesíteni kell.

A közvetlen értesítés elküldésének legalább 90 nappal meg kell előznie a módosítás hatálybalépését.

Fontos tudni, hogy az értesítési idő – 90 napon – belül az ügyfél jogosult a szerződést felmondani és díjmentesen előtörleszteni, ha az új kamatláb számára nem elfogadható. Felmondás esetén az ügyfélnek a fennálló hiteltartozás teljes összegét vissza kell fizetnie.

A 2012. ÁPRILIS 1-JE ELŐTT KÖTÖTT JELZÁLOGHITEL SZERZŐDÉSEKRE VONATKOZÓ MÓDOSÍTÁSOK

Az új szabályok az ügyfél kérésére lehetőséget biztosítanak a hitelszerződés módosítására, újrakötésére vagy kiváltására korábban (2012. előtt) kötött szerződések esetén is, amennyiben 2012 áprilisát követően a futamidőből még több mint 1 év van hátra.

Az ilyen módon kötött új hitelszerződés

- a) forinthitel lehet, ha az eredeti hitel forinthitel,
- b) euróhitel, euró alapú hitel vagy forinthitel lehet, amennyiben az eredeti hitel euró alapú hitel, euróhitel vagy más devizahitel,
- c) svájci frank hitel, svájci frank alapú hitel, euróhitel, euró alapú hitel vagy forinthitel lehet, ha az eredeti hitel svájci frank hitel vagy svájci frank alapú hitel

volt.

Az új szerződés megkötéséhez szükséges dokumentumokat 60 napon belül kell az ügyfélnek a pénzügyi intézmény rendelkezésére bocsátania. Ha a feltételek teljesülnek, úgy a pénzügyi intézmény az igényt nem utasíthatja el, az eljárásért pedig külön költséget, díjat, jutalékot nem számíthat fel.

Jó, ha tudja, hogy az ügyfelek a hitelek ilyen típusú kiváltásával, módosításával vagy újrakötésével a szerződés futamideje alatt egy alkalommal élhetnek. Igényüket legkésőbb 2012. augusztus 31-éig írásban kell jelezniük a pénzügyi intézmény felé. Az igénybejelentést követően a módosításra, újrakötésre akkor kerülhet sor, ha az adós kérelme benyújtását követő 60 napon belül a szükséges dokumentumokat a hitelező intézményhez benyújtja.

A hitelszerződés módosítását az ügyfél csak a pénzügyi intézménnyel közvetlenül bonyolíthatja. A vonatkozó jogszabály értelmében a pénzügyi közvetítő („ügynök”) nem jogosult a módosításhoz, újrakötéshez, kiváltáshoz kapcsolódó közvetítésre.

2012. április 4.

[Átlátható árazás – aktuális információk a 2012. április elsejét követően életbe lépő módosításokkal kapcsolatosan](#)

Bővebben az árfolyam rögzítéséről

Egy 2012. április 1-jétől hatályba lépő törvénymódosítás alapján újra nyitva áll a lehetőség az ingatlancélú devizahittel és a deviza alapú ingatlanlízinggel rendelkező fogyasztók számára, hogy bizonyos feltételek fennállása esetén igényeljék az ún. árfolyamrögzítés lehetőségét a pénzügyi intézményeknél. Az alábbiakban összefoglaljuk az árfolyamrögzítés új lehetőségével kapcsolatos fontosabb tudnivalókat.

MIKÉNT MŰKÖDIK AZ ÚJ ÁRFOLYAMRÖGZÍTÉS ÉS HOGYAN VEHETŐ IGÉNYBE?

Az új árfolyamrögzítés azokra a deviza alapú kölcsönökre és pénzügyi lízingszerződésekre vonatkozik,

- melyet természetes személyek vettek igénybe adósként vagy adóstársként,
- a tartozást euróban, japán jenben vagy svájci frankban tartják nyilván,
- a törlesztési kötelezettséget forintban teljesítik és
- a kölcsön fedezete Magyarország területén lévő lakóingatlan, vagy állami kezességvállalással fedezett (az úgynevezett fészekrakó hitel).

Azoknak az ügyfeleknek, akik élni kívánnak a lehetőséggel a törlesztőrészletet a közjegyzői okiratba foglalt tartozáselismernő nyilatkozat átadását követő második törlesztési hónaptól rögzített árfolyamon számítják át forintra az intézmények.

A rögzített árfolyam

- a svájci frank esetében 180 HUF/CHF,
- az euró esetében 250 HUF/EUR,
- a japán jen esetében pedig 2,5 HUF/JPY.

Az új árfolyamrögzítés konstrukcióban a tényleges és a rögzített árfolyamon számolt törlesztőrészletek közötti különbséget az árfolyamrögzítés időszakában ún. gyűjtőszámlán, kétfelé bontva tartják nyilván a hitelintézetek. Erre vonatkozóan az intézmények ún. gyűjtőszámlahitel keretszerződést kötnek az adóssal.

A KÉTFELÉ BONTOTT ÁRFOLYAM-KÜLÖNBÖZET MELY RÉSZÉ TERHELI A HITELADÓST?

A hitel törlesztőrészlete alapvetően két részből tevődik össze: a tőketörlesztésből és a kamatfizetésből. E két rész aránya a törlesztés időszaka alatt változik. (Egyenlő részletekben történő (azaz annuitásos) törlesztés esetén a törlesztési időszak elején az adott havi törlesztőrészletben a kamatfizetés aránya jóval magasabb, mint a tőketörlesztés aránya, míg később a tendencia fordul, és a tőketörlesztés aránya lesz nagyobb.)

A rögzített árfolyam alkalmazásánál mind a tőketörlesztésre, mind pedig a kamatfizetésre vonatkozóan havonta kiszámítják az aktuális piaci és a rögzített árfolyam közötti különbséget, és ez az árfolyamkülönbség kerül a gyűjtőszámlára. A két részre eső árfolyamkülönbség későbbi megfizetése azonban csak az egyik esetben terheli az adóst!

1. Az aktuális törlesztőrészlet tőkerésze az árfolyamkülönbsége az ÜGYFELEKET terheli.
2. A kamatfizetésre vonatkozó árfolyamkülönbség megfizetése az ÁLLAMOT és a HITELT NYÚJTÓ PÉNZÜGYI INTÉZMÉNYT TERHELI, azaz ezt nem a hiteladós fizeti meg (ez az ún. „mentesített követelésrész”).

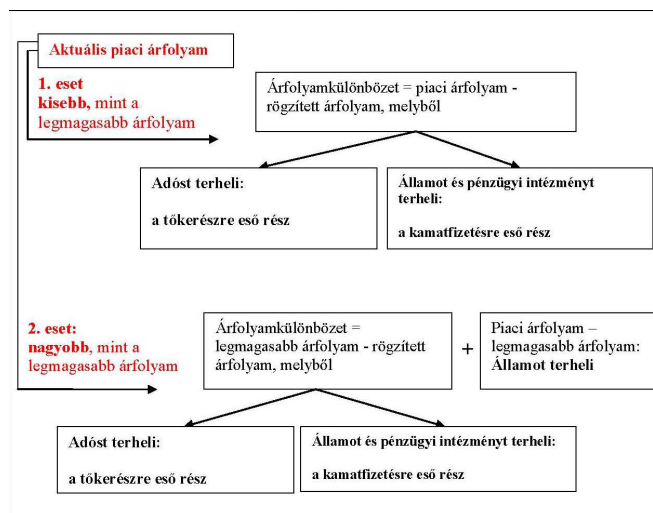
MIT ÉRTÜNK LEGMAGASABB DEVIZAÁRFOLYAMON?

Annak érdekében, hogy az esetleg túl magasra szökő árfolyamok ne róhassanak további terhet a devizahittel rendelkező családokra, az a legmagasabb devizaárfolyam is szerepel a törvényben, amelyen felül már a gyűjtőszámlahitel egyenlege sem növekszik tovább.

A legmagasabb árfolyamok a következők:

- a svájci frank esetében 270 HUF/CHF,
- az euró esetében 340 HUF/EUR,
- a japán jen esetében pedig 3,3 HUF/JPY.

Az alábbi ábra az árfolyamrögzítés lényegét mutatja az árfolyamok alakulásának függvényében

KI ÉLHET AZ ÚJ ÁRFOLYAMRÖGZÍTÉS LEHETŐSÉGÉVEL?

Az árfolyamrögzítés lehetőségével csak azok a devizában eladósodott lakossági ügyfelek élhetnek, akik az alább felsorolt valamennyi feltételnek megfelelnek az első rögzített árfolyamon történő törlesztésig:

- a. a devizakölcsön fizetési késedelme nem haladja meg a 90 napot,
- b. a hiteladós nem áll fizetéskönnyítő program hatálya alatt, illetve az ilyen programban való részvételét legkésőbb a rögzített árfolyam alkalmazásának kezdetéig megszünteti,
- c. a devizakölcsönnek a folyósításkor alkalmazott árfolyamon számított forint összege nem haladta meg a 20 millió forintot,
- d. amennyiben a devizakölcsön fedezetéül szolgáló lakóingatlan több pénzügyi intézmény által alapított jelzálogjog is terheli, e zálogjog által biztosított egyik követelés tekintetében sem áll fenn 90 napot meghaladó késedelem, illetve
- e. a zálogtárgyra nincs folyamatban lévő végrehajtás,
- f. pénzügyi lízingszerződés esetén a szerződést a felek 2011. december 15-e előtt kötötték.

Jó ha tudja, hogy a futamidő meghosszabbítása – mint fizetés-könnyítő lehetőség – nem kizáró ok. Az a devizahitel adós, aki korábban módosította így a szerződést, élhet az árfolyamrögzítés lehetőségével is.

MEDDIG VEHETŐ IGÉNYBE A LEHETŐSÉG?

A gyűjtőszámlahitelre vonatkozó hitelkeret-szerződés megkötését a hiteladós 2012. december 31-éig írásban kezdeményezheti a pénzügyi intézménynél. A feltételek fennállása esetén az intézmény köteles az árfolyamrögzítést biztosítani. Abban az esetben, ha az adós minden szükséges dokumentumot az intézmény rendelkezésére bocsátott, szerződés megkötésére 60 napon belül sor kerülhet. A gyűjtőszámlahitelre vonatkozó hitelkeret-szerződés megkötéséért a pénzügyi intézmény semmilyen költséget nem érvényesíthet.

Fontos, hogy a hiteladósnek még az eredetileg megállapított törlesztőrészt kell fizetnie mindaddig, amíg a rögzített árfolyam alkalmazása meg nem kezdődik. (Ellenkező esetben előfordulhat, hogy összesen 90 napot meghaladó késedelembe esik és nem veheti igénybe a rögzített árfolyamon való törlesztés lehetőségét!) A rögzített árfolyamon először a gyűjtőszámlahitelre vonatkozó hitelkeret-szerződés megkötése utáni - a közjegyzői okiratba foglalt tartozáselismerő nyilatkozat leadását követő - második törlesztőrészlet fizethető.

A kérelmek benyújtásának legkorábbi időpontja

- közszférában dolgozók esetében 2012. április 1., azaz a törvény hatályba lépését követően azonnal,
- a nem közszférában dolgozók esetében a hitel célja szerint megbontásra kerül
 - a lakáscélú kölcsönnel, és lízinggel rendelkezők esetében 2012. június 1.,
 - nem lakáscélú devizakölcsönnel (szabadfelhasználású devizakölcsönnel) rendelkezők esetében 2012. szeptember 1.

Az intézmények döntése szerint a kérelem a fenti időpontok előtt is befogadható, ezzel kapcsolatosan érdeklődjön a hitelezőjénél!

A szerződés időtartama maximálisan 5 év (60 hónap) lehet, azonban záró időpontja legkésőbb 2017. június 29-re eshet.

További szabály, hogy a gyűjtőszámlahitelre vonatkozó hitelkeret-szerződés végső lejáratát nem lehet korábbi, mint a devizakölcsön lejáratát.

ÁTLÉPHETNEK-E AZ ÚJ RENDSZERBE AZOK, AKIK A KORÁBBAN KÖTÖTTÉK GYŰJTŐSZÁMLAHITEL SZERZŐDÉST?

A korábbi árfolyamgátba lépett ügyfelekre automatikusan – külön kérelem nélkül – vonatkoznak az új árfolyamgát szabályai. Elvileg ugyan van lehetőség kérni, hogy a korábbi feltételrendszer alkalmazása legyen érvényes, azonban ezt érdemes átgondolni, hiszen a „régibb” rendszerben a rögzített és az aktuális piaci árfolyam közötti különbözet teljes összege az ügyfeleket terheli, míg az „újban” a kamat- és kamatjellegű díjak, költségek árfolyamkülönbözetre eső részét az állam és az intézmény átvállalja.

A GYŰJTŐSZÁMLAHITEL SZERZŐDÉS MÓDOSÍTÁSÁNAK SZABÁLYAI

A rögzített árfolyamon való törlesztés megszüntetése először annak kezdetétől számított 36 hónapot követően, legkésőbb pedig a teljes futamidő lejáratát megelőző utolsó előtti törlesztőrészlet esedékessége előtt kezdeményezhető.

A hitel részleges vagy teljes előtörlesztése is lehetséges, azonban a teljes előtörlesztést a pénzügyi intézmény csak abban az esetben fogadja el, ha az előtörlesztett összeg a gyűjtőszámlára vonatkozó tartozást is fedezi. Részleges előtörlesztés esetén az eredeti devizakölcsön előtörlesztése valósul meg, tehát nem kérhető a gyűjtőszámlahitel előtörlesztése.

A KÖZSZFÉRÁBAN DOLGOZÓKRA VONATKOZÓ SPECIÁLIS SZABÁLYOK

Azok a közszférában dolgozók, akik megfelelnek a feltételeknek, az alábbi kedvezményeket vehetik igénybe:

- Az intézmények legelőször a közszférában dolgozók kérelmét fogadják be;
- Az állam a közszférában dolgozók esetében gyermekszámtól függő mértékben kamattámogatást nyújt a gyűjtőszámla ügyleti kamatához. A gyermektelen dolgozó számára 3% a kamattámogatás mértéke, és ezen felül minden gyermek után plusz 1% kamattámogatás jár. A kamattámogatás mértéke azonban nem haladhatja meg a tényleges ügyleti kamat mértékét;
- Az állam az árfolyamgát rendszerbe belépett közszféra dolgozóknak egyszeri, vissza nem térítendő támogatást nyújt. A támogatás összege megegyezik 2012. február 1-től a rögzített árfolyam alkalmazása közötti időszak kezdetéig (de legkésőbb 2012. július 1-ig) eltelt időszak alatt megfizetett eredeti és a rögzített árfolyamon számolt törlesztőrészeket különbségével.
- Az egyszeri, vissza nem térítendő támogatást, a devizakölcsönre vonatkozó előtörlesztésként kell elszámolni, melyért előtörlesztési díjat az intézmények nem számolhatnak fel.

A kedvezmények fő szabály szerint az alábbi közszférában dolgozó adósokra érvényesek:

- A munkáltatói igazolás kiállításakor alkalmazásban áll, és nem áll felmentés vagy lemondás hatálya alatt;
- Az eredeti devizakölcsön (majd a gyűjtőszámlahitel) szerződés adósa vagy adóstársa;
- A devizakölcsön fedezetét vagy a lízing tárgyát képező lakóingatlanban 2011. december 1. napján és a kérelem benyújtásáig bejelentett lakóhellyel rendelkezik, és ott életvitelszerűen lakik;
- A devizakölcsön fedezetétől szolgáló lakóingatlanban legalább 50 százalékos tulajdoni hányaddal rendelkezik (kivéve pénzügyi lízing esetén);
- A devizakölcsön fedezetét képező lakóingatlanon kívül más lakás- vagy lakóingatlan-tulajdonnal nem rendelkezett 2011. december 1-jén és a kérelem benyújtásáig;
- Írásban hozzájárul meghatározott adatok átadásához, és munkáltatója általi kezeléséhez.

A vissza nem térítendő támogatásnak további feltétele, hogy a közsférában dolgozók

- 2011. december 30-áig jelezték végtörlesztési szándékukat a pénzügyi intézmény felé és ezt bejelentették munkáltatójuknak, továbbá
- a gyűjtőszámlahitelre vonatkozó hitelkeret-szerződést 2012. július 1. napjáig megkötik.

Fontos, hogy a vissza nem térítendő támogatás csak akkor jár, ha a gyűjtőszámlahitel szerződést 2012. július 1. napjáig megkötik. Ennek érdekében időben gondolja át helyzetét, fizetőképességét. Ha pedig eldöntötte, törekedjen hiánytalan kérelmet benyújtani, hiszen a szerződés megkötésére 60 nap áll az intézmény rendelkezésére.

[Bővebben az árfolyam rögzítéséről](#)

A Nemzeti Eszközkezelő Társaság működése, feladatai

2012. január 1-jétől hatályos az a törvény, amely a Nemzeti Eszközkezelő Társaság (NET) programját szabályozza. A NET feladata azoknak a szociálisan leginkább rászorult hiteladósoknak a megsegítése, akiknek jelzáloghitelük van, de fizetési kötelezettségeiknek tartósan nem tudnak eleget tenni. A NET bizonyos feltételek fennállása esetén ezen adósok lakóingatlanát megvásárolhatja, biztosítva egyúttal, hogy az adós bérlőként a lakásban maradhasson.

MIT ÉRDEMES TUDNI A NET-RŐL?

A Nemzeti Eszközkezelő az állam által alapított egyszemélyes részvénytársaság, mely feladatait költségvetési forrásokból látja el.

Működésének célja, hogy megvásárolja a hiteladós ingatlanát úgy, hogy az ott lakók az ingatlanban maradhatnak bérlőként. A konstrukció lényegi eleme, hogy a NET által kifizetett vételárat meghaladóan a hiteladósok ne maradjon fenn tartozása a pénzügyi intézménnyel szemben, tehát az adós tartozásának további része elengedésre kerüljön. Amennyiben az adós helyzete belátható időn belül konszolidálódik, visszavásárolhatja korábbi lakását.

A NET a Kormány és a Bankszövetség megállapodása értelmében 2012-től kezdve, 3 év alatt 25 ezer ingatlant vásárolhat meg.

MELY INGATLANOKAT ÉRINTI A PROGRAM?

A programba mind a deviza-, mind a forintalapú jelzáloghitel-szerződéshez fedezetként szolgáló ingatlanok bevonhatóak, függetlenül attól, hogy a hitelszerződés lakáscélú vagy szabad felhasználású volt. Fontos kitétel, hogy a program csak azokat az ingatlanokat érinti, amelyek tekintetében olyan mértékű fizetési késedelem halmozódott fel, hogy a pénzügyi intézmény a hitel-szerződést felmondta, és a fedezetül szolgáló ingatlant kényszerértékesítésre kijelölte.

A kényszerértékesítésre kijelölt ingatlanokat a hitelező törvényben meghatározott kvóta szerint negyedévenként állapítja meg. Így például 2012. január 1-e és 2012. március 31-e között időszakra vonatkozóan a meglévő ingatlanfedezeti portfólió 3%-a jelölhető ki kényszerértékesítésre vidéken, illetve a fővárosban.

A kényszerértékesítési kvóták 2011. október 1-től 2014. december 31-ig terjedő időszakra az alábbiak szerint alakulnak.

	terület	időszak	kényszer- értékesítési kvóta
1.	megyék, Budapest	2011. IV. negyedév	2%
2.	megyék, Budapest	2012. I-IV. negyedév	3%
3.	megyék, Budapest	2013. I-IV. negyedév	4%
4.	megyék, Budapest	2014. I-IV. negyedév	5%

Fontos tudni, hogy ...

- a pénzügyi intézmény értesítést küld az adósok arról, hogy ingatlanuk kényszerértékesítésre kijelölésre került-e az adott időszakban. Az adósoknak addig tehát nincs tennivalójuk a programmal kapcsolatban, amíg értesítést nem kapnak hitelezőjüktől, és addig a lakhatásuk sincs veszélyben;
- ezen értesítés birtokában dönthet majd az adós arról, hogy részt kíván-e venni a NET programban;
- az ügyintézés nem a NET-nél, hanem a hitelező banknál vagy a követeléskezelőnél lehet megkezdni.

MILYEN FELTÉTELEKNEK KELL TELJESÜLNI A PROGRAMBAN VALÓ RÉSZVÉTELHEZ?

Amennyiben a lakóingatlan kényszerértékesítésre kijelölésre lett kijelölve, az adós az erről szóló értesítés kézhezvételétől számított 30 napon belül dönthet, hogy a programhoz csatlakozik-e, tehát, hogy hozzájárul ahhoz, hogy lakását a NET megvásárolja, és ezt követően ő, mint bérlő használja tovább az ingatlant. Az erről szóló szándéknyilatkozatot a hitelező bank fiókjában kell aláírni.

Emellett az adósok két igazolást kell benyújtania. Egyrészt az önkormányzati jegyző igazolását, miszerint a hiteladós (vagy házastársa/ élettársa) rendszeres szociális segélyben, vagy foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesül. Másrészt a Magyar Államkincstár igazolását arról, hogy a háztartásban legalább két, családi pótlékra jogosító gyermeket nevelnek.

A csatlakozási igény bejelentése nem jelenti automatikusan azt, hogy a NET meg is vásárolja a lakást, ahhoz az alábbi feltételeknek is kell teljesülnie:

A hiteladósra vonatkozóan

- a hiteladós minimum két gyermeket nevel, akikre tekintettel családi pótlékra jogosult;
- szociálisan rászorultnak az tekinthető, aki a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló törvény alapján aktív korúak ellátásában részesül, ami rendszeres szociális segély, vagy foglalkoztatást helyettesítő támogatás;
- a hiteladós állandó lakhelye 2011. szeptember 28-án és azt követően folyamatosan a fedezetül felajánlott lakóingatlan;

- a hiteladónak a megvásárlásra felajánlott ingatlanon kívül nincs más lakóingatlan tulajdoni, használati joga.

Az ingatlanra vonatkozóan

- a lakóingatlan az ingatlan-nyilvántartásban lakóházként vagy lakásként van feltüntetve;
- a NET által megvásárolt ingatlan - a hitelszerződés megkötésekor megállapított - forgalmi értéke nem haladja meg Budapesten és a megyei jogú városokban a 15, egyéb településeken a 10 millió forintot;
- a jelzáloghitel-szerződés fedezetét kizárólag az államnak megvételre felajánlott lakóingatlan képezi;

Nem ajánlhat fel ingatlant megvételre a NET-nek az az adós, akinek

- a nevén másik ingatlan is van,
- a nevén más lakhatást biztosító használati jog van bejegyezve.

A hitelszerződésre vonatkozóan

- a törvény hatályba lépésekor (2012. január 1.) a hiteladós a lakáshitel-tartozását legalább 180 napja nem törleszti;
- az ingatlanra bejegyzett jelzálogjog 2009. december 30-a előtt megkötött jelzáloghitel-szerződés alapján jött létre;
- a jelzáloghitel-szerződés megkötésekor a kölcsön összege nem haladta meg
 - a lakóingatlan jelzáloghitel kihelyezésekor megállapított forgalmi értékének a 80%-át;
 - az önerő növelése érdekében nyújtott állami támogatásokkal érintett jelzáloghitel-szerződések esetén a 100%-át pl. Fészekrakó hitel esetében;

de a kölcsön mértéke elérte az ingatlan értékének 25%-át.

Az átruházásra vonatkozóan

- a lakóingatlanra bejegyzett jelzáloggal rendelkező (minden) pénzügyi intézmény
- külön nyilatkozatban hozzájárult, hogy a lakóingatlan tulajdonjoga az államra átruházásra kerüljön és elfogadja a NET által fizetendő vételárat;
- lemond a lakóingatlan bejegyzett jelzálogjoggal biztosított, a hiteladóssal szemben fennálló minden további követeléséről.

Az Eszközkezelő tehát az állam nevében akkor vásárolja meg az ingatlant, ha

- minden törvényi feltétel teljesül,
- a megvásárláshoz az adós és a hitelező pénzügyi intézmény hozzájárult, valamint
- a hitelező pénzügyi intézmény elfogadta a NET által fizetendő vételárat.

A lakóingatlanért fizetendő vételár

A vételárat a NET a hitelező intézménynek utalja át, amely ezért a hiteladóssal szemben lemond minden további követeléséről.

A lakóingatlan vételára a NET-ről szóló törvényben szerepel. Ennek megfelelően az ingatlan vételára a pénzügyi intézménnyel eredetileg megkötött jelzáloghitel-szerződésben megállapított forgalmi érték

- 55%-a, ha a lakóingatlan Budapesten vagy megyei jogú városban található,

- 50%-a, ha a lakóingatlan más városban,
- 35%-a, ha a lakóingatlan községben található.

A lakásbérleti szerződés feltételei

Az Eszközkezelő a lakóingatlan megvásárlásával egyidejűleg a volt hiteladóssal/ zálogkötelezettet határozatlan idejű lakásbérleti szerződést köt, aki így házastársával (élettársával) és a családi pótlékra jogosító gyermekekével továbbra is egy háztartásban élhet. A lakóingatlanra bérleti jogviszonyt létesíteni nem lehet. A lakbér mértéke nem alku tárgya, azt kormányrendelet határozza meg.

A fizetendő lakbér alapja a lakóingatlan hitelfelvételkor megállapított forgalmi értékének a 1,5 százaléka. Ezt az összeget a bérlet 12 hónapra elosztva havonta, egyenlő összegekben fizeti meg. (A lakbér összege évente a Központi Statisztikai Hivatal által közzétett előző évi fogyasztói árindex mértékével megegyező mértékben emelkedik.) Így egy 15 millió forgalmi értékű ingatlan esetében a lakbér havi 18 750, egy 10 millió forint forgalmi értékű ingatlannál pedig 12 500 forint. Amennyiben az adós a bérleti szerződésből származó fizetési kötelezettségének huzamosan nem tesz eleget, a lakásbérleti szerződés és ezzel a visszavásárlás lehetősége is megszűnik!

Az ingatlan visszavásárlásának lehetősége

A program lehetőséget biztosít az adós számára, hogy ingatlanát a későbbiekben - ha anyagi helyzete rendeződik - visszavásárolja. A NET ugyanis az adásvételi szerződés megkötésével egyidejűleg a hiteladós (vagy a zálogkötelezett) javára visszavásárlási jogot biztosít, mellyel a lakásbérleti szerződés megkötésétől számítva leghamarabb a 6. hónap első napjától, legkésőbb a 24. hónap végéig élhet. A jog bejegyzésre kerül az ingatlan-nyilvántartásba is, így biztosítva az adósnak elsőbbséget az ingatlan visszaszerzésére, amennyiben anyagi helyzetében kedvező fordulat áll be.

A visszavásárlás vételára meghatározásra kerül a törvényben, ennek értelmében:

1.a jelzáloghitel-szerződésben meghatározott hitelösszegnek a jelzáloghitel-szerződés megkötésétől a lakóingatlan Nemzeti Eszközkezelő részére történő felajánlásig a hiteladós által kifizetett tőketörlesztések összegével csökkentett érték vagy

2.a NET által a lakóingatlanért fizetett, a törvény alapján meghatározott vételár – a visszavásárlás időpontjáig felszámított – jegybanki alapkamattal növelt összege

közül a magasabb összeg.

A lakóingatlanok NET általi megvásárlásának folyamatának összefoglalása

Összefoglalásképpen a lakóingatlan NET által történő megvételének és a visszabérleti lehetőség igénybevételének a folyamata a következő:

- 1.A hitelt nyújtó pénzügyi intézményeknek negyedévente kell nyilatkozniuk a PSZÁF felé arról, hogy mely ingatlanokat jelölik ki a negyedéves kényszerértékesítési kvótába.
- 2.Ezt követően a hitelező levélben értesíti a hiteladóst (zá-

logkötelezetten) arról, hogy ingatlanát kényszerértékesítésre jelölte ki, és jogosult lehet a NET-programban való részvételre.

3. Az értesítést követően az ügyfeleknek 30 napjuk van a szándéknyilatkozat kijelölt bankfiókban történő aláírására arra vonatkozóan, hogy élni kívánnak-e a felkínált lehetőséggel, valamint, hogy beszerezzék a Magyar Államkincstár és a települési önkormányzat jegyzőjének igazolását.
4. A pénzügyi intézmény a szándéknyilatkozat benyújtásától számított 8 napon belül megvizsgálja, hogy a törvényi feltételek teljesülnek-e, és erről írásban tájékoztatja a hiteladóst vagy - ha az ingatlan nem a hiteladós tulajdonában van - a zálogkötelezettet.
5. A pénzügyi intézmény a szándéknyilatkozat benyújtásától számított 30 napon belül dönt arról, hogy a lakóingatlan tulajdonjogának átruházásához előzetes elvi hozzájárulását adja-e. Nemleges döntés esetén írásban tájékoztatja az ügyfelet.
6. A döntésről a hitelező tájékoztatja a NET-et, megjelölve a fennálló aktuális követelése összegét, az ingatlan szerződéskötéskori forgalmi értékét, a hitel összegét az adós által megfizetett a teljesített tőketörlesztés összegét.

7. A pénzügyi intézmény a vételár-felosztási terv NET-től való kézhezvételét követő 15 napon belül nyilatkozik arról, hogy a lakóingatlan tulajdonjogának átruházásához hozzájárul-e, és a vételár-felosztási terv szerint a vételárból meg nem térülő, hiteladóssal szembeni követelését véglegesen elengedi. Erről a hiteladósnak tartozáselengedő nyilatkozatot ad ki.

8. A NET az adatok beérkezése után felveszi a kapcsolatot a hiteladóssal, adatot egyeztet vele, valamint a lakóingatlant a műszaki átadás-átvételt követően leltárba veszi.

9. Ezt követően kerül sor az adásvételi szerződés megkötésére a NET és a hitelező között, valamint egyidejűleg a bérleti szerződés megkötésére a NET és az adós között. A szerződés mellékletét képezi többek között pl. a vételár felosztási terv, a tartozáselengedő nyilatkozat és az aláírt lakásbérleti szerződés.

Az érdeklődők a programról általános tájékoztatást a Nemzeti Eszközkezelő helyi tarifával hívható 06-40-100-444-es kék számon, valamint a www.netzrt.hu honlapon kaphatnak. Személyre szabott tájékoztatást a kijelölt bankfiókok nyújtanak.

[A Nemzeti Eszközkezelő Társaság működése, feladatai](#)

Napközbeni átutalás: Gyakori kérdések és definíciók

Az eddig megszokotthoz képest 2012. július 1-jét követően egy munkanappal rövidebb lesz a belföldi forintátutalások teljesítési ideje, ha elektronikusan utal a más banknál, takarékszövetkezetnél, hitelszövetkezetnél (együtt: pénzforgalmi szolgáltatónál) vezetett számlára.

A korszerűbb rendszer várhatóan jelentős előnyöket jelent majd a lakosság és a vállalatok számára egyaránt. Elegendő az esedékesség napján (munkanapon kb. 16 óra előtt) utalni, és így a napon belül megkapott pénzt ugyanazon a napon belül további fizetésekre is fel lehet majd használni. Ezen kívül az ügyfelek (főleg a vállalatok) egy átutaláshoz kapcsolódóan az eddiginél több adatot tudnak közölni és fogadni.

A Gyakori kérdések és definíciók című összeállítás célja az, hogy a lehető legszélesebb körű tájékoztatást nyújtsa a pénzforgalmi szolgáltatók ügyfelei számára az áttállással kapcsolatban.

2012. április 4.

[Napközbeni átutalás: Gyakori kérdések és definíciók](#)

Megjelent a PSZÁF-kisfilmek újabb epizódja

Fogyasztóvédelmi tájékoztató kisfilmsorozatunk új epizódja a hitelek áráról, a referencia kamatláb fogalmáról és a jelzáloghitelezésre vonatkozó új szabályokról nyújt hasznos információkat. Honlapunkon további fontos tudnivalókat a [hitelek árazásának szabályairól](#), valamint összehasonlíthatja a szolgáltatók által kínált hiteltermékeket a [hitel- és lízingtermék választó programunkkal](#). A sorozat összes epizódja megtekinthető a PSZÁF-honlap [fogyasztóvédelmi felületén](#), illetve a Felügyelet [Facebook-oldalán](#) és [Youtube-csatornáján](#) is.

2012. április 24.

[Megjelent a PSZÁF-kisfilmek újabb epizódja](#)

A Bank és Tőzsde című folyóirat 2012 januárjában tematikus számot jelentetett meg „Szolvencia II: A biztosítási ágazat újraszabályozása” címmel. A kiadvány elkészítésében a Felügyelet számos munkatársa részt vett, cikkeiket a PSZÁF Hírlevél számaiban újraközzöljük.

Szavatolótőkék – biztosítók és bankok

A hitelintézetek és a biztosítók szavatolótőkéjének kiszámítását különböző uniós direktívák szabályozzák, és a számítás elemeit megvizsgálva jól látszik, hogy a két szektor szabályozásában lényeges eltérések vannak. Mindkettőben jelentős változások történtek a közelmúltban, illetve mindkettőben módosítások vannak folyamatban (Szolvencia II, CRD IV), ugyanakkor ezeknek a változásoknak az összehangolása mindeddig nem történt meg. Ezért azután a két ágazat közötti különbségek egyáltalán nem csökkennek, sőt inkább növekszenek. Tény, hogy a banki és a biztosítási tevékenység számos aspektusban különbözik egymástól, ám az is, hogy a piac részéről egyértelmű az elvárás: az intézmények által publikált szavatolótőke-adatok legyenek összehasonlíthatók – írja szerzőnk, a PSZÁF Nemzetközi és szabályozáspolitikai főosztályának vezetője, aki az Európai Biztosítás- és Foglalkoztatónyugdíj-hatóság által készített elemzés alapján foglalta össze a „tőkeharmonizáció” állását és felügyeleti szempontjait, bemutatva a biztosítási ágazat új tőkeszabályait. Bár a legújabb nemzetközi szabályrendszerek – a Szolvencia II és a Bázeli III – még nem léptek hatályba, a jövőt ezek képezik, ezért az áttekintés a bennük foglalt különbségeken és azok indokoltságán alapszik.

Az összehasonlíthatóság egyik legnagyobb gátja az, hogy még a két szektorban használt definíciók sem egyeznek meg egymással; vagy különböző fogalmakat használnak ugyanarra a célra, vagy ugyanazt a tőkeelemet másként hívják. Nagyon fontos volna ugyanakkor, hogy legalább a fogalmi egyezőségeket sikerüljön elérni, és a szavatolótőke számításában csak akkor legyenek eltérések, amikor azt a szektorok tevékenységeiből és kockázataiból fakadó különbségek valóban indokolják.

ÜZLETI MODELLEK SZERINT

A szavatolótőke számítása szempontjából fontos üzleti modell különbségei a két szektorban elsősorban a következőkben jelentkeznek:

- A biztosítók általában hosszabb időszakot vesznek alapul a működésükhöz, és a kockázatok transzformációjával (csoportosításával és újraelosztásával) foglalkoznak, míg a bankok alaptevékenysége a betétek gyűjtése és a hitelek folyósítása, és rájuk nézve sokkal rövidebb távú szemléletet kell alkalmazni.
- A biztosítók eszközei és forrásai szoros kapcsolatban állnak egymással, ezzel szemben a bankoknál ilyen kötöttség nem mutatható ki, és a források lejáratát általában rövidebb, mint az eszközöké. Ezért a bankok jobban ki vannak téve a likviditási kockázatnak, mint a biztosítók.
- A Szolvencia II alapján a biztosítók az eszközöket és a forrásokat valós értéken (economic value) értékelik, és a szavatolótőke számításának alapját a források és az eszközök értékének a különbsége adja. A bankok szavatolótőkéjét ellenben a pénzügyi kimutatások alapján számítják, ezért náluk sokkal nagyobb hangsúlyt kapnak az ún. prudenciális filterek (például az eladásra tartott értékpapírok árfolyamában bekövetkező mozgások korlátozott figyelembevétele a szavatolótőke számításában), valamint a levonások alkalmazása.
- Fontos eltérés, hogy a biztosítók mérlegen kívüli tételeket is beleszámíthatnak a szavatolótőkébe. A banki szabályo-

zás értelmében ez csak a szövetkezeti formában működő hitelintézeteknél alkalmazható, a tagok által vállalt jövőbeni befizetésekre, s ez a szabály éppen felülvizsgálat alatt is van a CRD IV keretében.

- Sok a különbség a szavatolótőke elemeinek minőségére vonatkozó követelmények között, ráadásul ezek nem is feltétlenül igazolhatók a két szektor tevékenységének különbségeivel. Ezért mindebben különösen szükséges volna további harmonizációt elérni.

A két szektor közötti különbségek azt mutatják, hogy nem feltétlenül van arra szükség, hogy a szavatolótőke számítása teljesen azonos legyen, de fel kell tárni azokat az eltéréseket, amelyek nem indokolhatók a tevékenységek és a vállalt kockázatok közötti különbségekkel.

A MINDENKÉPPEN HARMONIZÁLANDÓK

A vizsgálatok alapján az Európai Biztosítás- és Foglalkoztatónyugdíj-hatóság (EIOPA) három olyan fő területet azonosított, amelyen mindenképpen harmonizációt lát szükségesnek:

- A pénzügyi válság a bankokra nézve megmutatta, hogy kitüntetett figyelmet kell fordítani a legmagasabb fokú veszteségviselő képességgel rendelkező tőkeelemekre. Célszerű ezért, hogy ez a tanulság a biztosítók szabályozásában is hasznosuljon, és a legjobb minőségű tőkeelemekkel szembeni követelmények a biztosítási szektorban is a bankihoz hasonló módon szigorodjanak.
- A szavatolótőke egyes szintjeire való besorolásnak is hasonlóan kell lennie, bár itt a biztosítási szektor eltérő tevékenysége miatt az EIOPA elfogadhatónak tartja, ha a banki szabályozással ellentétben a biztosítók Tier 1 tőkéjébe lejáratlallal rendelkező elemek, vagy a Tier 2-be lejáratlallal és visszafizetésre ösztönző elemekkel rendelkező tőkeelemek kerülnek.
- A más pénzügyi intézménybe való befektetések értékének a szavatolótőkéből való levonására nézve a szabályo-

zásban teljesen indokolatlan különbségek vannak, ezeket mindenképpen meg kell szüntetni.

Az EIOPA megvizsgálta a még nem realizált eredmény szavatolótőkében való figyelembevételének lehetőségét is. Látna azonban, hogy a bankok által alkalmazott kereskedési könyv tőkekövetelményének számítását komoly gyengeségek jellemzik – emiatt a rendszert mind Bázelen, mind az Európai Unióban felül is vizsgálják – egyelőre nem tartja indokoltnak ezt a változást, annak ellenére sem, hogy a biztosítási szektor egyértelműen szeretné elismertetni ezeket az eredményeket. A hatóság szerint a beszámíthatóság további vizsgálatok függvénye.

Az EIOPA figyelemmel kíséri a Pénzügyi Stabilitási Tanács (Financial Stability Board) előtt lévő további javaslatokat a contingent capital (bizonyos küszöbértékek elérésekor törzsrészcévvé konvertálható tőke), a prociklikus hatás kivédése, valamint a rendszerkockázatot hordozó intézmények kezelése kapcsán, és mivel ezek hatással lehetnek a biztosítók szavatolótőkéjének számítására is, igyekszik megfelelő módon képviseltetni magát az adott kérdésekkel foglalkozó nemzetközi bizottságokban.

A HARMONIZÁLANDÓK...

Az európai hatóság a szavatolótőke számítása kapcsán a következő olyan területeket azonosította, amelyekben a két szektor között harmonizációt lát szükségesnek:

- a szavatolótőke számításához használt fogalmak, a terminológia;
- a rendszerkockázatot hordozó intézmények kezelésével kapcsolatban a bankszektorban már folyamatban lévő munkák;
- az ún. contingent capital figyelembevétele;
- a két szektor szavatolótőkéje és annak egyes szintjei;
- a szavatolótőke elemeinek elismerhetősége – feltételek;
- a jövőbeni, még nem realizált eredmények;
- a pénzügyi szervezetekbe történő befektetések;
- az egyes tőkeelemek csoporton belüli transzferálhatósága.

...ÉS A RÉSZLETEK

A SZAVATOLÓTŐKE SZÁMÍTÁSÁHOZ HASZNÁLT FOGALMAK, A TERMINOLÓGIA

Az EIOPA a közös fogalmi megközelítésre a következő táblázat használatát javasolja:

Közös tőkefogalmak (az EIOPA javaslata)		
Minőség	Kategóriák	
	alapvető szavatolótőke	járulékos szavatolótőke
	(mérlegben)	(mérlegen kívül)
Magas	Basic Own Funds Tier 1 ebből törzsrészcévvény T1	Ancillary own funds
Közepes	Tier 2	Tier 2*
Alacsony	Tier 3*	Tier 3*
* A bankok számára üres halmaz.		

Az elemzés számos eltérést azonosít a szavatolótőkével lefedendő kockázatok és módszerek között:

- Míg a bankok szabályozásában az 1. pillér csak a szavatolótőke minimumának a megállapítását szolgálja, addig a biztosítókban kiterjed a két tőkekövetelményre (a minimum tőkekövetelményre – MCR – és a szavatolótőke-követelményre – SCR), a technikai tartalékok számítására, valamint az eszközök és a kötelezettségek értékelésének szabályaira is.
- A bankok számára az 1. pillér a hitelezési, a működési és a piaci kockázatot fedi le, a biztosítók szabályozásában viszont kiterjed valamennyi kockázatra:
 - a három biztosítási kockázatra (élet- és nem-életágazat, egészségbiztosítás);
 - a piaci kockázatra;
 - a partnerkockázatra;
 - a működési kockázatra;
 - az immateriális javak kockázataira.

Míg a banki szabályozás csak a csoporton belüli kockázatok diverzifikációs hatását ismeri el a tőkekövetelményt csökkentő tényezőként, addig ezt a biztosítók szabályozása az egyes kockázatokon belül és a kockázati típusok között is lehetővé teszi.

- Mindkét szektor szabályozása lehetőséget ad arra, hogy az intézmények kiválasszák a tőkekövetelmény számításának a maguk számára legmegfelelőbb módszerét, és hogy felügyeleti jóváhagyással fejlett módszert alkalmazzanak. A biztosítókkal szemben azonban a minimum tőkekövetelmény (MCR) számítása kapcsán azt várja el a jogalkotó, hogy egyértelmű és egyszerű módszert alkalmazzanak, olyat, amelyik lehetővé teszi a számítások auditálását. Az MCR vonatkozásában figyelembe kell venniük továbbá a direktívában meghatározott minimum küszöbértéket (s amennyiben nem felelnek meg ennek a követelménynek, a felügyeletnek intézkedniük kell a tevékenységi engedély visszavonásáról).
- A CRD minőségi követelményeket határoz meg a kockázatkezelésre és a belső ellenőrzésre nézve, a Szolvencia II ezen túlmenően részletes vállalatirányítási, compliance-, audit-, kiszervezési és aktuáriusi előírásokat is tartalmaz. A Szolvencia II a befektetésekről szóló döntések kapcsán megjeleníti és szabályozza a prudens személy (prudent person) kategóriáját, míg a CRD nem tartalmaz ilyet.
- A szavatolótőke-követelmény meghatározása mindkét szektorban a nem várható veszteségek fedezetére szolgál. A biztosítók szabályozása ugyanakkor kiegészül a minimum tőkekövetelménnyel (MCR), amely megmutatja, hogy valamely intézménynél olyan mértékű kockázatok halmozódnak, amelyek a szavatolótőke adott szintjén már elfogadhatatlanok.

A RENDSZERKOCKÁZATOT KÉPVISELŐ INTÉZMÉNYEK KEZELÉSÉVEL KAPCSOLATBAN A BANKSEKTORBAN FOLYAMATBAN LÉVŐ MUNKÁK

A banki ágazat szabályozása keretében a Bázeli Bizottság irányításával munkálatok folynak a rendszerkockázatot hordozó intézmények kezelésének módjáról, amivel kapcsolatban a bizottság 2011 júliusában már konzultációs anyagot is közzétett. Rendszerkockázat a biztosítási szektorban is van, különösen a

biztosítóintézetek mérete miatt: az 50 legnagyobb európai vállalat között a 8 bank mellett 6 biztosító is van, és a világ 10 legnagyobb biztosítótársasága közül 7 európai bejegyzésű.

A biztosítók és a viszontbiztosítók ráadásul nemcsak az üzleti tevékenységük révén fejtik ki aktivitásukat a pénzügyi piacokon, hanem befektetőként is kiemelkedő a szerepük. A biztosításfelügyelőknek ezért figyelemmel kell kísérniük a bank-szektor rendszerkockázattal kapcsolatos fejleményeit. Ezek ugyan nem ültethetők át egy az egyben a biztosítókra, de bizonyos korrekciókkal ebben a szektorban is alkalmazni kell a tapasztalatokat.

CONTINGENT CAPITAL – A RÉSZVÉNYTŐKÉVÉ ALAKULÓ TŐKE FIGYELEMBEVÉTELE

A banki szavatolótőkére vonatkozó szabályozás fejlesztése keretében napjainkban sok vita zajlik az eredetileg hibrid tőkeként kibocsátott, de válsághelyzetben részvénytőkévé alakuló tőkeelem (contingent capital) szerepéről. A biztosítási ágazatban ezek a viták még nem kezdődtek el, de a banki fejleményekre ebben a tekintetben is figyelemmel kell lenni. Az már most egyértelműnek látszik, hogy a biztosítók befektetőként nem nagyon érdekeltek olyan, alapvetően hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok vásárlásában, amelyek válsághelyzetben részvénné konvertálódnak, mert nem érdekük nehéz helyzetű bankok tulajdonosává válni.

Az EIOPA véleménye szerint a contingent capital tehát abból a szempontból is káros, hogy túlzott kockázatvállalásra ösztönözheti a bankokat, hiszen ha rossz döntések miatt bajba kerülnek, a contingent capital részvénné konvertálásával akkor is megmenekülhetnek.

A KÉT SZÉKTOR SZAVATOLÓTŐKÉJE, A TŐKE SZINTJEI

A biztosítók szavatolótőkéje két fő elemből tevődik össze, egyrészt az alapvető szavatolótőkéből (basic own funds), másrészt a kiegészítő szavatolótőkéből (ancillary own funds). Az utóbbiak szükség esetén pótlólag bevonható tételek, melyek korlátozott veszteségviselő képességük miatt csak felügyeleti engedéllyel vehetők számításba. Mindkét szektor szabályozása megegyezik abban, hogy a szavatolótőke számításakor csak a legjobb minőségű tőkeelemek vehetők figyelembe korlátozás nélkül (ez a bankoknál a Core Tier 1, a biztosítóknál a Tier 1). A többi tőkeelem a legjobb minőségű összetevő arányában vonható be.

A biztosítók szabályozása a bankokéval ellentétben nem tesz különbséget a Tier 1 tőke elemei között. Az EIOPA megvizsgálta a Bázeli III-féle ajánlást, amely 14 pontban rögzíti a Core Tier 1-es tőkével szembeni követelményeket (a kielégítési sorrendben a leginkább hátrasorolt tőkeelem, nem kapcsolódhat hozzá sem visszafizetési, sem osztalékfizetési kötelezettség). A vizsgálat nyomán az uniós hatóság megállapította, hogy a Bázeli III sokkal részletesebb feltételeket támaszt, mint a Szolvencia II. Ezek a feltételek ugyanakkor a biztosítók szavatolótőkéjének meghatározásakor is alkalmazhatók, legalábbis azokra az elemekre, amelyek nem belső tőkeképződésből származnak, hanem külső forrásból.

Lényeges különbségek vannak továbbá a szavatolótőkéből való levonások kapcsán. Bár a visszavásárolt saját részvények

mindkét szektorban csökkentik a tőkét, míg a Bázeli III szerint a Core Tier 1 lesz kisebb, addig a biztosítóknál a Tier 1. A godwillen kívüli egyéb immateriális javak kezelése is lényeges eltérést mutat. A Bázeli III szerint a részvényhez kapcsolódó árszítót (premium share) csak azon a tőkeszinten szabad figyelembe venni, ahova az adott részvény tartozik, a biztosítási szabályozás ilyen előírást nem tartalmaz.

Mindezeknek megfelelően az EIOPA szerint a piaci bizalom visszaállítása érdekében a szabályoknak egyértelműeknek és a két szektorban – amennyire csak lehet – egymással konzisztenseknek kell lenniük. Nem cél a teljes konzisztencia, mert a szektorok közötti különbségeket figyelembe kell venni. A legfontosabb cél az, hogy a legjobb minőségű tőkeelemmel szembeni követelményeket mindkét szektorra nézve azonosan határozzák meg a jogalkotók.

A SZAVATOLÓTŐKE ELEMINEK ELISMERHETŐSÉGE

A biztosítási és a banki szektor szabályozásában az elismerhetőség feltételei között a következő lényegi különbségek vannak:

- A banki szabályozás nem engedi meg a lejáratlall rendelkező instrumentumok Tier 1-es tőkeként való elismerését, míg a biztosítóké lehetőséget ad a legalább tízéves lejáratú eszközök beszámítására. Az EIOPA szerint ez az eltérés a jövőben is fennmaradhat, mert a biztosítók eszközeinek és forrásainak lejáratai között sokkal erősebb a kapcsolat. Az viszont hasonlóság, hogy a Szolvencia II is úgy kezeli az ún. visszafizetésre ösztönző elemmel (például step-up) összekapcsolt eszközöket, mintha azok olyan lejáratlall rendelkező eszközök volnának, amelyek lejáratát megegyezik azzal az időtartammal, amelynek elteltével a visszafizetésre való ösztönzés életbe lép.
- Mindkét szektorban felügyeleti engedélyre van szükség az idő előtti visszafizetéshez. A biztosítók kifizetéseit automatikusan felfüggesztik, ha az adott intézmény nem tud megfelelni a szavatolótőkére vonatkozó követelményeknek (SCR). A Bázeli III viszont ilyen automatikus felfüggesztést nem tartalmaz, bár elképzelhető, hogy a CRD IV ilyen szabályt is rögzít majd. Ugyanez az eltérés jellemzi azt a szabályozást is, amelynek alapján a Tier 1-es tőkeként elismert elemből veszteséget kell leírni, vagy az adott tőkerészt törzsrészvénné kell konvertálni.

Az EIOPA az eltérések megszüntetésére azt javasolja, hogy a szabályozás a banki szektorra vonatkozóan is határozzon meg egyértelmű küszöbértékeket a kifizetések felfüggesztéséhez, illetve a veszteségek leírásához.

- Mindkét szektor számára előírják a szabályok, hogy az intézményeknek a Tier 1-es tőkeelemek kapcsán teljes rugalmassággal kell rendelkezniük az osztalék- vagy kamatjellegű kifizetésekről szóló döntésekben. A Bázeli III azonban megtiltja az ún. ACSM-technika (Alternative Coupon Satisfaction Mechanism) alkalmazását – ennek révén a részvényeseket vagy a hibrid tőke tulajdonosait nem készpénzben, hanem újabb részvényekkel vagy egyéb értékpapírokkal fizetik ki. A biztosítási szektorban ez a javadalmazás továbbra is megengedett, ugyanakkor az EIOPA támogatja a tiltást.
- A Tier 2-es tőke szabályozásának legnagyobb különbsége abban áll, hogy a Bázeli III ennek kapcsán sem engedi

meg a visszafizetésre történő ösztönzővel összekapcsolt tőkeelemek beszámítását, a Szolvencia II viszont lehetőséget ad erre. Ezt az eltérést az EIOPA ugyanakkor fenn tarthatónak minősítette. További jelentős eltérés, hogy a bankszektorban az öt évnél rövidebb hátralévő lejáratú rendelkező tőkeelem szavatolótőkébe történő beszámíthatóságának mértékét évente fokozatosan csökkenteni kell, míg a biztosítási szektorban nincs ilyen szabály.

- A szavatolótőke belső struktúrájára vonatkozó limitek alapvető eltérése, hogy a bankok limiteit a Core Tier 1 arányában állapítják majd meg, a biztosítóknál viszont a szükséges szavatolótőke (SCR) a vetítési alap. A banki szabályozás ebből a szempontból egyértelműen szigorúbb, hiszen ha csökken a Core Tier 1, akkor automatikusan kisebbek lesznek a figyelembe vehető egyéb tőkeelemek is.

JÖVŐBENI, MÉG NEM REALIZÁLT EREDMÉNYEK

A Bázis III nem érintette azt a korábban kialakított szabályozást, amely szerint a bankok a kereskedési könyvükben nyilvántartott pozícióikban fennálló, de még nem realizált eredményt figyelembe vehetik a szavatolótőkéjükben. A biztosítóknak hasonló eljárásra nincs lehetőségük. A válság azonban azt mutatta meg, hogy még a kereskedési könyvben nyilvántartott tételek kapcsán is adódhat probléma a nyereség realizálásával, ha a piacok hirtelen illikviddévá válnak. (A kereskedési könyvben nyilvántartandó tételek szabályozása mind Bázisban, mind a CRD IV keretében felülvizsgálat alatt van). Az EIOPA ebben a kérdésben csak az ötödik mennyiségi hatástanulmány (QIS5) adatainak részletes elemzése után kívánt állást foglalni.

PÉNZÜGYI INTÉZMÉNYEKBE TÖRTÉNŐ BEFEKTETÉSEK

A biztosítói és a banki szabályozás között ebben a vonatkozásban a következő harmonizálást igénylő eltérések vannak:

- A más pénzügyi intézményekben (bankokban, biztosítóknál, befektetési vállalkozásokban) tartott részesedéseket a bankok szavatolótőkéjéből akkor kell levonni, ha a részesedés mértéke meghaladja a tulajdonolt vállalkozásban a 10%-ot, míg biztosítóknál ez a határérték 20%, tehát enyhébb a követelmény.

- Jelentős eltérések vannak az egy csoportba való tartozás meghatározása szempontjából lényeges szoros kapcsolat fogalmának meghatározásában, amiket a jövőben mindenképpen mérsékelni kellene.
- A csoportokra vonatkozólag a szavatolótőke egyszerre két helyen történő felhasználhatósága (double gearing) ellen mindkét szektorban vannak szabályok.

A biztosítók az ún. deduction/aggregation módszert használják, amely lényegében megegyezik a pénzügyi konglomerátumokról szóló direktívában foglalt eljárással. Vagyis első lépcsőben az adott leányvállalatban tartott részesedést levonják a biztosító szavatolótőkéjéből, a második lépcsőben pedig hozzáadják ahhoz az adott leányvállalatra vonatkozó szabályok szerint számított tőkekövetelményt, illetve a leányvállalat szavatolótőkéjét a tulajdonosi részesedés arányában.

A bankokra vonatkozó szabályok alapján a konszolidálás fő módszere a számviteli konszolidáció, és az így kidolgozott konszolidált számviteli mérleg alapján kell a tőkekövetelményt kiszámítaniuk. Az EIOPA véleménye szerint hasznos volna ezt a két módszert közelíteni egymáshoz.

- A hatályos CRD túl sok nemzeti diszkréciót kapcsol a részesedések szavatolótőkéből való levonásához, ezek számát az EIOPA szerint csökkenteni kellene (ami a CRD IV keretében folyamatban is van).

TŐKEELEMENK CSOPORTON BELÜLI TRANSZFERÁLHATÓSÁGA

A csoportszintű tőkekövetelmény vizsgálata keretében a Szolvencia II szerint fontos kérdés, hogy az adott csoport egyes tagjainál lévő tőke mennyire transzferálható, és mennyiben vonható be a csoport helyzetének a rendezésébe. A direktíva azt rögzíti, hogy amennyiben az egy csoporton belüli tőke kilenc hónapon belül nem transzferálható, akkor nem vehető figyelembe a csoportszintű szavatolótőke számításában. Ennek a szabályozásnak a részleteit azonban még az EIOPA sem látja tisztán, ezért ebben a kérdésben további munkákat lát szükségesnek.

Seregdi László

Az ötödik mennyiségi hatástanulmányról

A Szolvencia II projekt ötödik mennyiségi hatástanulmánya (Quantitative Impact Study 5 – QIS5) a 2010. augusztus–novemberi időszakban folyt. Kezdeményezője az Európai Bizottság volt, a technikai előkészítésért, a lebonyolítás megszervezéséért és az eredmények feldolgozásáért pedig az Európai Biztosítás- és Foglalkoztatóinyugdíj-felügyeleti Bizottság (Committee of European Insurance and Occupational Pension Supervisors – CEIOPS) volt a felelős. A hatástanulmányt az Európai Bizottság a Szolvencia II főpróbájának tekintette; technikai specifikációja összhangban állt a Szolvencia II végrehajtási jogszabályainak akkori tervezetével – írja szerzőnk, a PSZÁF korábbi aktuáriusa, aki részint a közreműködésével elkészített magyar országjelentés, részint az európai szakfelügyelet (EIOPA) által kiadott összegzés alapján foglalja össze a QIS5 eredményeit. Cikkünket még azelőtt zártuk, hogy a Felügyelet december végén közzétette a QIS5 hazai újrafuttatásáról szóló jelentését.

A hatástanulmány fő céljai a következők voltak:

- részletes információt nyerni arról, hogy a Szolvencia II bevezetésének hatására miképpen alakulnának a biztosítók pénzügyi helyzetének mérőszámai, összehasonlítva a Szolvencia I rendszere alapján mért adatokkal;

- megfelelő háttérrel teremteni a Szolvencia II keretirányelvhez kapcsolódó végrehajtási jogszabályok kidolgozásához, e folyamat szakpolitikai döntéseihöz;
- ösztönözni a biztosítási szektor és a felügyelet felkészülését a Szolvencia II bevezetésére.

A hatástanulmány keretében a részt vevő biztosítóknak a 2009. évi záró adatok alapján, a Szolvencia II-nek megfelelő technikai specifikációt követve a következőket kellett kiszámítaniuk:

- A Szolvencia II szerinti mérlegüket az eszközök és a források piackonzisztens értékelésével.
- Ezen belül a Szolvencia II szerinti biztosítástechnikai tartalékaikat, amelyek a biztosítási kötelezettségek piackonzisztens értékét tükrözik.
- A standard formula alapján számított szavatolótőke-szükségletüket (Solvency Capital Requirement), amely egyéves időhorizonton és 99,5% Value-at-Risk biztonsági szinten mért gazdaságitőke-szükségletnek felel meg, és amely méri minden számszerűsíthető kockázati kitettséget. A biztosítók emellett bemutathatták a belső modell alapján számított szavatolótőke-szükségletüket is.
- A minimális tőkeszükségletet (Minimum Capital Requirement), amely a tőkeszükséglet második, alacsonyabb szintje, és amely a Szolvencia II-ben a végső felüyleti beavatkozás (a tevékenységi engedély visszavonásának) küszöbértéke.
- A Szolvencia II szerinti rendelkezésre álló szavatolótőke értékét elemeire bontva kellett számszerűsíteni.

lékok, mind a díjbevétel arányában meghaladta a 97%-ot. A beküldött adatok teljessége és minősége változó volt: a felügyelet által végzett ellenőrzés és szűrés után három biztosító eredményeit részben, két biztosító eredményeit pedig teljesen ki kellett zárni az adatok összesítéséből és feldolgozásából.

A szavatolótőke-szükséglet teljes vagy részleges belső modell alapján végzett számításáról három magyarországi biztosító közölt adatokat.

EREDMÉNYEK: ÁLTALÁNOS PÉNZÜGYI HELYZET

Noha az említett adatminőségi problémák miatt a QIS5 szám- szerű eredményei óvatosan kezelendők, az adatokból kirajzolódó átfogó kép elfogadhatóan jelzi a Szolvencia II bevezetésének várható mennyiségi hatásait. Az első táblázat a Szolvencia II szerinti – a hatástanulmányban mért – pénzügyi követelmények fő összetevőit hasonlítja össze a Szolvencia I szerinti megfelelőikkel (2009 végi adatok alapján).

A táblázatból látható, hogy a Szolvencia II alapján számolt, azaz a kötelezettségek piaci értékét tükröző biztosítástechnikai tartalékok lényegesen alacsonyabbak a jelenlegi rendszerben számolt tartalékoknál. Ugyanakkor a Szolvencia II-beli kockázatalapú tőkeszükséglet magasabb a mai tőkekövetelménynél. A két hatás közül a tartalékszükséglet csökkenése volt az erősebb: a QIS5 eredményei alapján a Szolvencia II-re történő áttéréssel a hazai biztosítók összességében jelentős tőkefelszabadulásra számíthatnak – ez ugyanakkor nem minden résztvevő társaságra igaz. (Indokolt megjegyezni, hogy a táblázat egyszerűsít, amennyiben a szabad tőkét a mérlegfőösszeg – összes eszköz, összes forrás – és a pénzügyi követelmények – kötelezettségek és tőkeszükséglet – különbözeteként határozza meg, így nem veszi figyelembe azt, hogy a Szolvencia II értelmében a szavatolótőke tartalmazhat mérlegen kívüli tételeket. A magyarországi adatokban az ebből eredő eltérés elhanyagolható.)

A magyar biztosítók pénzügyi helyzetének összesített adatai a QIS5 alapján (millió euró)		
	Szolvencia I	Szolvencia II (QIS5)
biztosítástechnikai tartalékok	7096	5377
egyéb kötelezettségek	695	810
tőkeszükséglet	410	1071
szabad tőke*	549	1225
mérlegfőösszeg	8750	8483
* Egyszerűsített adatokkal számolva.		

Az áttérés európai szinten összesített hatása ezzel ellentétesnek mutatkozott. A QIS5 európai zárójelentése szerint a biztosítási szektor szabad tőkéje 2009 végén a jelenlegi pénzügyi követelmények által meghatározott mennyiség fölött volt mintegy 500 milliárd euróval; a Szolvencia II szerinti számításra áttérve ez mintegy 56 milliárd euróval csökkent. A korábbi hatástanulmányok alapján a Szolvencia II bevezetésétől európai szinten tőkefelszabadulásra lehetett számítani, így érthető, hogy ezek az eredmények a szektor részéről vegyes, illetve negatív vissz-

A számítások eredményét a résztvevőknek egy sor táblázatba foglalva kellett elküldeniük a tagállami felügyeletüknek. E táblázatokhoz terjedelmes szöveges kérdőív is kapcsolódott. Az európai hatástanulmányban egyedi intézményeken kívül biztosítói csoportok is részt vettek. A csoportszintű számítási eredményeket a tagállami felügyeleten kívül közvetlenül a CEIOPS-nak kellett elküldeni.

A beérkezett adatok alapján a tagállami felügyelet 2011 januárjában készítette el az országjelentéseket, a CEIOPS utódintézménye, az EIOPA (European Insurance and Occupational Pensions Authority – Európai Biztosítás- és Foglalkoztatásbiztosítási Hatóság) pedig 2011 márciusában tette közzé az európai zárójelentést.

A KÖZREMŰKÖDŐK

A hatástanulmányban a részvétel a biztosítók számára önkéntes volt, az Európai Bizottság azonban ösztönözte a minél szélesebb körű közreműködést.

Európai szinten a tanulmány az Európai Gazdasági Térség 30 tagországa (az unióra, valamint Izlandra, Liechtenre és Norvégiára) terjedt ki, és összesen 2520 biztosító és viszontbiztosító, valamint 167 biztosítói csoport vett részt benne. Ezáltal a QIS5 lefedte a Szolvencia II hatálya alá várhatóan tartozó biztosítók 68%-át. A biztosítástechnikai tartalékok arányában mérve az elért lefedettség meghaladta a 95%-ot, a díjbevétel arányában pedig a 85%-ot. A Szolvencia II megelőző hatástanulmányaival összehasonlítva jelentősen nőtt a kis és közepes biztosítók részvétele.

Magyarországon várhatóan 36 biztosítót érint a Szolvencia II, a hatástanulmányban 30 hazai biztosító működött közre. A piaci részesedés szerinti lefedettség mind a biztosítástechnikai tartal-

hangot váltottak ki. A bírálatok szerint a QIS5 alapján számított tőkeszükséglet túlzottan óvatos, többek között azért, mert annak kalibrációja túlreagálta a 2008–2009-es válság tapasztalatait.

Önmagában a tőkeszükséglet szigorítása azonban nem magyarázza a kapott eredményeket, hiszen a specifikáció más pontokon is változott, és e változások egy része mérsékelte a tartalékszükségletet. Nem meglepő, és az európai biztosítási szektornak a pénzügyi válság 2008–2009-es hulláma utáni pénzügyi helyzetét tükrözi az, hogy – a Szolvencia II által megkövetelt piackonzisztens értékelés tükrében – a QIS5 kedvezőtlenebb összképet nyújt a Szolvencia I szerinti adatoknál, illetve az előző, 2007 végi adatokon alapuló QIS4 hatástanulmány eredményeinél.

Európai szinten a közreműködő biztosítók mintegy 10%-a nem felelt meg a QIS5 szerinti tőkekövetelménynek. A hazaiak közül négy biztosító jelentett a QIS5-beli tőkekövetelménynél alacsonyabb szavatolótőkét.

Még egy táblázatot mutatunk be a QIS5 hazai eredményeiről: ez a standard formula alapján számított szavatolótőke-szükséglet összetételéről ad összesítést, kockázattípusok szerinti felbontásban. Megjegyzendő, hogy a szükséges szavatolótőke számítása figyelembe veszi a kockázatok közötti diverzifikációt, így az aggregált tőkeszükséglet kisebb, mint az egyes kockázati modulok tőkeszükségletének számtani összege.

A szükséges szavatolótőke standard formula szerinti összetétele (a QIS5 összesített magyarországi adatai)		
	Millió euró	Résarány (%)
Szavatolótőke-szükséglet összesen (standard formula)	1 058	100
piaci kockázat	365	35
partnerkockázat	181	17
életbiztosítási kockázat	283	27
egészségbiztosítási kockázat	19	2
nem-életbiztosítási kockázat	611	58
immateriális javak kockázata	18	2
működési kockázat	109	10
diverzifikáció és korrekciók	–528	–51

ARÁNYOSSÁG, A RENDSZER BONYOLULTSÁGA

A Szolvencia II keretirányelv rögzíti az arányosság elvét. E szerint a számítási módszerek összetettségének arányban kell állnia a kockázatok jellegével, mértékével és komplexitásával. Ennek érdekében a QIS5 specifikációja mind a biztosítástechnikai tartalmak, mind a szavatolótőke-szükséglet számításának különböző moduljaira vonatkozóan egyszerűsített számítási módszereket is tartalmazott. A hatástanulmány hazai résztvevői sok esetben használták a technikai specifikációban megadott egyszerűsítéseket.

Ennek ellenére széles körben okozott nehézséget a biztosítók-nak a hatástanulmány komplexitása. A technikai specifikáció változásainak követése gyakran még a megelőző hatástanulmányok jóvoltából felkészült társaságok számára is gondot okozott. A legtöbben a központilag megadott egyszerűsítéseken kívül saját egyszerűsítésekkel is éltek, enélkül a számításokat nem lehetett volna határidőn belül elvégezni. A nagy munkaigényen kívül problémát okozott (továbbra is) a specifikációval kapcsolatos félreértések, kitöltési hibák gyakorisága.

A felügyelet is aggodalommal tekint az új rendszer bonyolultságára, amely a Szolvencia II részletes szabályainak kialakítása során nem látszik enyhülni. Az új rendszer bevezetésének kezdeti időszakában emiatt számos technikai nehézségre és működési hibára lehet számítani.

A QIS5 UTÁN – VITÁK KÖZÉPPONTJÁBAN

A következőkben – a teljesség igénye nélkül – kitérünk néhány olyan vitakérdésre, amely a QIS5 kapcsán merült fel.

ILLIKVIDITÁSI DÍJ

A Szolvencia II szerinti biztosítástechnikai tartalékokat (pontosabban a tartalékok túlnyomó részét kitevő legjobb becslést) a várható jelenérték elve alapján kell meghatározni. A számításhoz a biztosítási szerződések jövőbeli pénzáramait kockázatmentes hozamokkal diszkontálva kell jelenértékre hozni. Így a kockázatmentesnek tekintett hozamgörbe megválasztása számottevően befolyásolja a biztosítástechnikai tartalékok értékét. A QIS5 hatástanulmányban használt, központilag megadott hozamgörbék a bankközi kamatsereűletek kamatlábain (swap rates) alapulnak.

A Szolvencia II projektben a 2008–2009-es válság után jelent meg az az igény, hogy az ún. illikviditási díj miatt a tartalékszámítás hozamgörbéi tartalmazzanak kiigazítást, amely csökkenti a tartalékok értékét. A javaslatot elsőként a járadékbiztosítást művelő brit biztosítótársaságok vetették fel. Az érintett társaságok a válság kapcsán kötvénybefektetések piaci értékének esése következtében jelentős átmeneti veszteségeket szenvedtek. Az illikviditási díj elmélete szerint e veszteségeknek csupán egy része tulajdonítható a megnövekedett hitelkockázati kamatfeláraknak: a kamatfelárak növekedése jelentős részben az eszközök piacán kialakult átmeneti illikviditásnak volt betudható (illikviditási felár, illikviditási díj).

E gondolatmenet szerint az illikviditási felárral növelt kockázatmentes hozamok ténylegesen elérhetők hitelkockázattól mentesen, amennyiben az adott biztosító kötelezettségei szintén illikvidnek. A biztosítási kötelezettségek akkor tekinthetők illikvidnek, ha a biztosítási szerződések pénzáramai pontosan előrejelezhetők, tehát ha azokból eredően nem lép fel váratlan likviditási igény – ilyenek például a vissza nem vásárolható járadékszolgáltatások. (Ezzel szemben a legtöbb életbiztosítási kötelezettség kapcsán váratlan likviditási igényt támaszthatnak a nem várt visszavásárlások vagy a tervezett díjbevétel elmaradása.) Az ilyen értelemben illikvid biztosítási kötelezettségek megfelelően fedezhetők illikvid eszközökkel – ezek az elmélet szerint az alaptermék és a CDS-ügyletek kombinációjával szintetikus kockázatmentessé tehetők, realizálva az illikviditási felárat. Ha a tartalékszámításhoz használt hozamgörbe illikviditási díjat tartalmaz, akkor a tartalékok értéke együtt csökken az átmenetileg illikvid fedezeti portfólió értékével, így a biztosító eszközeinek és forrásainak összhangja egy átmeneti likviditási válságban is fennmarad.

A biztosítók érveivel szemben a felügyeleték rámutatnak a javaslat kockázataira. Az illikviditási díj bevezetését alátámasztó gondolatmenet erős feltételezéseken alapul: feltételezi, hogy az illikviditási felár megbízhatóan elválasztható a hitelkockázati felártól; hogy a biztosítási kötelezettségek illikviditása válsághelyzetben is fennmarad; továbbá hogy az illikviditási díjjal számított tartalék válsághelyzetben is realizálható állomány-átruházási árat jelent. Azonban egy olyan válságban, amelyben az eszközök értékvesztése nem átmeneti jellegű, hanem nagyarányú nemteljesítéssel végződik, az illikviditási díj alkalmazása késlelteti az inszolvens helyzet felismerését. (Ez Wile E. Coyote, a rajzfilmbeli prérifarkas esete, aki a szakadék pereméről lelépve a levegőben lépked addig, amíg maga alá nem néz.) Amennyiben ez lassítja az egyébként indokolt sürgősségi intézkedéseket, akkor az illikviditási díj révén a rendszer a biztosított ügyfelekkel szemben gyakorlatilag a tulajdonosoknak és a vállalat vezetőségének az érdekeit védi.

A QIS5 technikai specifikációja minden biztosítási kötelezettséget többé vagy kevésbé illikvidnek tekintett, így az illikviditási

díjat (eltérő mértékben) minden biztosítástechnikai tartalék számításakor figyelembe kellett venni. Várható, hogy a Szolvencia II végrehajtási jogszabályaiban az erre vonatkozó rendelkezések megváltoznak a QIS5-höz képest, de az illikviditási díjjal korrigált diszkontálás alapgondolata – noha más néven – a rendszer része marad. A QIS5 visszajelzései nyomán az Európai Bizottság rendkívüli figyelmet fordít a Szolvencia II hosszú távú biztosítási ágazatokra kifejtett hatására, és többek közt az illikviditási díj elvén működő kontraciklikus kiigazításokkal kívánja védeni a hosszú távú biztosítási üzletet az átmeneti piaci zavaroktól.

A BIZTOSÍTÁSI SZERZŐDÉSEK HATÁRAI

A biztosítástechnikai tartalékok kiszámításakor a biztosítónak figyelembe kell venniük biztosítási szerződéseik minden jövőbeli pénzáramát. Nem közömbös ebből a szempontból, hogy mely jövőbeli pénzáramokat kell az érvényben lévő szerződésekhez tartozónak tekinteni. A kérdés kevésbé egyértelmű, mint első pillantásra látszik. A biztosítási szerződések gyakran tartalmaznak megújítási, indexálási vagy egyéb opciókat; ilyenkor az adott szerződés határának meghatározásán múlik az, hogy a jövőbeli díjak és szolgáltatások ehhez a szerződéshez tartoznak-e, vagy pedig egy még létre nem jött jövőbeli szerződéshez.

A biztosítási szerződés határának meghatározása jelentős hatással van a biztosítástechnikai tartalékok értékére. Mivel a megújítási opciókat a biztosítók rendszerint várható nyereséggel kalkulálják, a szerződés határának kiterjesztése jellemzően a biztosítástechnikai tartalékok csökkenését vonja maga után. A biztosítók részéről gyakran elhangzó érv a szerződés határának kiterjesztése mellett az, hogy egy biztosítási állomány valós gazdasági értékét – így az esetleges állományátruházáskor elérhető transzferát is – az tükrözi legjobban, ha az értékelés minden várható jövőbeli pénzáramot figyelembe vesz, beleértve a várható megújításokat is. Ugyanakkor prudenciális érvek szólnak a szerződés határának korlátlan kiterjesztése ellen: minél tágabb ugyanis a figyelembe vett jövőbeli pénzáramok köre, annál bizonytalanabb feltevéseken alapul a tartalékok számítás, illetve minél inkább a jövőbeli díjakból várt nyereségre támaszkodik egy biztosító tőke megfelelése, annál inkább ki van téve a biztosító az ebből eredő bizonytalanságnak.

A QIS5 technikai specifikációjában foglalt meghatározás szerint a biztosítási szerződés határának azt a pontot kell tekinteni, amikor a biztosító egyoldalúan megszüntetheti a szerződést, vagy amikor korlátlan lehetősége van annak újraárazására. (Ez tömör összefoglalása a QIS5-beli definíciónak; valójában a megfogalmazás minden részlete hatással lehet a tartalékok értékére, ezért szinte minden egyes szó külön értelmezési vita tárgya. Például kérdésként merült fel, hogy mit kell „korlátlan újraárazási lehetőségnek” tekinteni.) E definíció alapján például a nem-életbiztosítási szerződések olyan jövőbeli megújítása, amelynek alkalmával a biztosító az évfordulókor felülvizsgálja a biztosítási díjat, nem tekinthető az érvényben lévő szerződések részének.

A szerződések határainak kérdését övező vita a QIS5-tel nem zárult le, az Európai Bizottság a tapasztalatok alapján dolgozik a definíció átdolgozásán. E munka célja nem a szerződés határainak szűkítése vagy kiterjesztése, hanem elsősorban a definíció egyértelművé tétele.

A STANDARD FORMULA NEM-ÉLETÁGI KOCKÁZATI FAKTORAINAK KALIBRÁCIÓJA

Ezekről a faktorokról függ a szavatolótőke-szükséglet standard formulájához tartozó nem-életbiztosítási kockázati modul eredménye, amely a nem-életbiztosítók számára a standard formula domináns összetevője. A biztosítók mind a korábbi hatástanulmányok, mind a QIS5 során túl magasnak ítélték a technikai specifikációban megadott nem-életági faktorokat, és sürgették azok felülvizsgálatát.

A CEIOPS (EIOPA) a hatástanulmányok sorozatán keresztül fokozatosan bővítette a faktorok kalibrációját lehetővé tevő adatbázist és fejlesztette a kalibráció matematikai statisztikai módszereit. Az ötödik hatástanulmánnyal egybekötve újabb adatgyűjtés történt, és ezáltal első alkalommal állítottak össze a majdnem az összes tagállamot lefedő kalibrációs adatbázist. Erre az adatbázisra támaszkodik az EIOPA 2011 folyamán kidolgozott – és az európai biztosítási szektor képviselőivel egyeztetett – új kalibrációs javaslata.

A JÖVŐBELI NYERESÉGRÉSZESEDÉS VESZTESÉGEELNYELŐ HATÁSA

Az ügyfeleknek nyereségrészesedést ígérő életbiztosítások kapcsán a várható jövőbeli nyereségrészesedéssel összefüggő szolgáltatásokat kimenő pénzáramként kell figyelembe venni a biztosítástechnikai tartalékokban. Ezekből a szolgáltatásokból ered a Szolvencia II-ben elkülönítetten kiszámított tartalékrész, a jövőbeli nyereségrészesedés tartaléka. A standard formulával számított tőkeszükségletet azonban korrigálni kell a jövőbeli nyereségrészesedés veszteségeelnyelő hatásával.

Ezt a korrekciót a következő indokolja: a szükséges szavatolótőke azt a veszteséget tükrözi, amelyet az adott biztosító az egy a kétszázhoz eséllyel bekövetkező sokk nyomán elszenvedne. A nyereségrészesedéses termékek kapcsán azonban ennek a veszteségnek egy része az ügyfelekre hárulna, hiszen ők egy ilyen scenárióban a vártnál kevesebb nyereségrészesedéshez jutnának. Ezáltal a biztosítóra háruló veszteség csökkenne.

A magyarországi biztosítók életbiztosítási állományának jelentős része nyereségrészesedéses szerződésekből áll, ezért ezek a számítások érintik a hazai biztosítókat. A QIS5 hazai résztvevőinek azonban többnyire nehézséget okozott a technikai specifikáció erről szóló részének az értelmezése, illetve a számítások elvégzése; ezért a hatástanulmánynak ezt a részét sokuk hiányosan vagy hibásan töltötte ki.

A FOLYTATÁS

Az Európai Bizottság a Szolvencia II projekt keretében a QIS5 után további átfogó mennyiségi hatástanulmányt nem tervez. A QIS5 révén nyert adatokból az EIOPA olyan adatbázis kialakítására törekszik, melynek segítségével modellezni lehet a rendszer tervezett változásainak mennyiségi hatásait.

Magyarországon a PSZÁF 2011-ben kezdeményezte a QIS5 2010-es adatokkal történő újrafuttatását. A megismételt hatástanulmányban 20 biztosító közreműködött, a felügyelet 2011 végén publikálta az eredményeket. Cikkünket a jelentés kiadása előtt zártuk

Szabó Péter

A cikk keletkezése óta történt változásokról tájékozódhat a Felügyelet honlapján (www.pszaf.hu).

Pénzmosás elleni védekezés: egy korszerű uniós keretprogram létrehozása kellő választ adhat az új veszélyekre

A pénzmosás és a terrorizmus finanszírozása elleni harc hatékony szabályai nélkül a pénzügyi rendszer sértetlensége, megbízhatósága és stabilitása komoly mértékben veszélybe kerül. A pénzmosás és a terrorizmus finanszírozásával kapcsolatos fenyegetettség folyamatosan nő és ez a jogi keretek rendszeres felülvizsgálatát kívánja meg. A legutóbb elfogadott, átdolgozott nemzetközi szabványok ([MEMO/12/113](#)), valamint a Bizottság saját felülvizsgálati eljárása alapján, a Bizottság elfogadta a harmadik pénzmosás elleni irányelv bevezetéséről szóló jelentést.

A jelentés elemzi, hogy a jelenlegi keret különböző elemeit hogyan sikerült alkalmazni, valamint áttekinti, hogy a keretrendszerben milyen változtatások lehetnek szükségesek. Tartalmaz egy vizsgálatot az irányelv rendelkezéseiről és általánosságban megállapítja, hogy bár a jelenlegi keretrendszer a jelek szerint jól működik és olyan alapvető hiányosságokat nem találtak, amelyek lényegi változtatásokat igényelnek, ugyanakkor néhány módosítás szükséges annak érdekében, hogy a növekvő fenyegetettséget kezelni lehessen. A Bizottság 2012 őszére tervezi a negyedik pénzmosás elleni irányelvet tartalmazó javaslat előterjesztését.

A **belső piacért** és a szolgáltatásokért felelős biztos, Michel Barnier elmondta: „A mai napon egy fontos lépést tettünk a pénzügyi piacok sértetlenségét, megbízhatóságát és stabilitását őrző európai szabályok megújítása és fejlesztése érdekében. Elköteleztünk vagyunk az új nemzetközi szabványok gyors beépítése iránt, ezáltal is biztosítva, hogy az európai rendszer megfelelő választ ad a pénzmosásban és terrorizmus finanszírozásban rejlő, egyre növekvő veszélyekre. A bűnözők leleményessége a rendszer hiányosságainak kiaknázásában nem ismer határokat. Az a célunk, hogy olyan világos, és arányos szabályokat állítsunk fel, amelyek képesek megvédeni az egységes piacot, ugyanakkor nem terhelik túl a piaci résztvevőket. „

HÁTTÉR

A **harmadik** pénzmosás elleni irányelv olyan keretrendszert állít fel, amelyet a pénzügyi rendszer védelmére terveztek a pénzmosás és terrorizmus finanszírozás fenyegetése ellen és amely nagy részben a Pénzügyi Akció Munkacsoport (FATF) által elfogadott nemzetközi szabványokon alapul. A felülvizsgált nemzetközi szabványrendszer 2012. február 16-i publikálását követően a

[Bizottság elkötelezte magát](#), hogy haladéktalanul frissíti az uniós jogi keretrendszert, beépítve a szükséges változtatásokat. Ezzel a folyamattal párhuzamosan a Bizottság elkötelezte magát, hogy áttekinti a harmadik pénzmosás elleni irányelvet, azzal a céllal, hogy rámutasson az esetleges hiányosságokra.

A **Bizottság** további megfontolás tárgyává teszi az alábbi kérdéseket:

- A nemzetközi szabványok által jelentett változásokhoz történő alkalmazkodás több kockázatalapú elem beépítésével, amelyek fokozottan célirányos és összpontosított megközelítést tesznek lehetővé a kockázatok felmérésére, és a szükséges források felhasználására azokon a helyeken, ahol arra a legnagyobb szükség van;
- A szabályok hatáskörének lehetséges kiterjesztése, például a szerencsejáték szektor még átfogóbb lefedésének biztosítása, valamint az adóbűncselekmények beillesztése a pénzmosással kapcsolatos alapbűncselekmények körébe;
- Az ügyfél-átvilágítással kapcsolatos szabályok esetleges pontosítása – amelyek megkívánják, hogy a bankok és más kötelezett intézetek olyan megfelelő ellenőrzéseket, és eljárásrendeket alkalmazzanak, amelyek lehetővé teszik, hogy megismerjék ügyfeleiket és megértsék üzleti tevékenységüket. A felülvizsgált szabályoknak különösképpen biztosítani kell azt, hogy az egyszerűsített eljárást nem tekintik tévesen az ügyfél-átvilágítás alóli teljes felmentésnek;
- Új rendelkezések beépítése a politikai közszereplőkkel kapcsolatos bánásmódra vonatkozóan – mind helyi szinten, mind nemzetközi intézménynél dolgozó személyek esetében;
- Meg kell erősíteni és fokozni kell az együttműködést a nemzeti pénzügyi hírszerző egységek (FIU) között, melyek feladata az adatgyűjtés, elemzés és jelentések megküldése a pénzmosással és terrorizmus finanszírozással kapcsolatban az illetékes hatóságoknak, így segítve azok együttműködését;
- Pontosítani kell, hogy a pénzmosás elleni felügyeleti jogkör hogyan alkalmazható a határokon átnyúló helyzetekben;
- Az adatvédelemmel kapcsolatos új rendelkezések beépítése, a Bizottság által 2012 januárjában kiadott javaslat tükrében ([IP/12/46](#)).

A jelentés ugyancsak értékelést nyújt arról kapcsolatban, hogy az irányelv hogyan kezeli az ügyvédeket és más független jogi szakembereket.

Lásd még: [MEMO/12/246](#)

KÖVETKEZŐ LÉPÉSEK

A jelentés közreadását egy konzultáció követi, amelyre várják az észrevételeket minden érintettől. A válaszadók hozzászólásaikat a MARKT-AML@ec.europa.eu email címre küldjék legkésőbb 2012. június 13-áig.

A jogalkotási javaslat Bizottság által történő elfogadása 2012 őszére várható.

További információ, a Bizottság 2012. április 11-i sajtóközleménye, illetve a jelentés itt tekinthető meg:

http://ec.europa.eu/internal_market/company/financial-crime/index_en.htm

Az EBA, az ESMA és az EIOPA két jelentést tett közzé a pénzmosásról

A három európai felügyeleti hatóság (EBA, ESMA, EIOPA) közös bizottsága két jelentést tett közzé a pénzmosásról szóló harmadik irányelv [2005/60/EC] (3MLD) bevezetésével kapcsolatban.

A “Jelentés a tényleges tulajdonosok azonosítása a körültekintő ügyfél-átvilágítás keretében követelmény-rendszerének uniós tagállamokon belüli jogi-, szabályozói-, és felügyeleti bevezetéséről” azt elemzi, hogy az EU tagállamokon belül a jelenlegi jogi-, szabályozói-, és felügyeleti rendszer milyen módon alkalmazza a pénzmosás és terrorizmus finanszírozása elleni küzdelem eszközeit, különös tekintettel a különböző hitel-, és pénzügyi intézmények által alkalmazott ügyfél-átvilágítási (CDD) módszerekre, amellyel a tényleges tulajdonosokat azonosítják. A jelentés célja, hogy azonosítsa az irányelvek bevezetésében fellelhető különbségeket és meghatározza, hogy ezek a különbségek részt üthetnek-e az EU pénzmosás és a terrorizmus finanszírozása elleni rendszerén, amelyet a bűnözők kihasználhatnak.

A “Jelentés az egyszerűsített ügyfél-átvilágítási előírásokkal kapcsolatos, EU tagországokon belüli jogi-, és szabályozási rendelkezésekről, valamint felügyeleti elvárásokról, ahol az ügyfelek hitel-, vagy pénzügyintézetek” áttekintést ad az EU tagországokon belüli jogi-, és szabályozói rendelkezésekről, valamint a felügyeleti elvárásokról, amelyek a pénzmosásról szóló harmadik irányelvben (3MLD) előírt egyszerűsített ügyfél-átvilágítás (SDD) alkalmazásával kapcsolatosak. A jelentés kizárólag egy alacsony kockázatú esetet emel ki, ahol az egyszerűsített ügyfél-átvilágítás (SDD) alkalmazható, nevezetesen, ha az ügyfél olyan hitel-, vagy pénzügyintézet, amely az EU/EEA egy tagországában található, vagy olyan országban, ahol a pénzmosás és terrorizmus finanszírozás elleni szabályozás egyenértékű.

Mindkét jelentés arra a megállapításra jutott, hogy a bevezetéssel kapcsolatban jelentős eltérések mutatkoznak az uniós tagállamokon belül, és ezen eltérések némelyike nem kívánatos hatással lehet a közös európai pénzmosás elleni rendszerre. A jelentésekben arra a következtetésre jutottak, hogy néhány eltérés nem az irányelv minimális harmonizációs megközelítésének tudható be, hanem a jelek szerint az irányelvben foglalt előírások téves nemzeti értelmezésének köszönhető. Mindkét jelentés arra hívja fel az Európai Uniót, hogy fontolja meg ezen problémák orvoslását.

A Közös Bizottság

A Közös Bizottságot, mint az együttműködés fórumát 2011. január 1.-én hozták létre azzal a céllal, hogy megerősítsék az együttműködést az Európai Bankhatóság (EBA), az Európai Értékpapírpiac Felügyeleti Hatóság (ESMA), és az Európai Biztosítási és Foglalkoztatáinyugdíj-hatóság (EIOPA) között, mely testületeket egységesen a három európai felügyeleti hatósággént (ESA) ismerünk.

A Közös Bizottságon keresztül a három európai felügyeleti hatóság rendszeresen és szorosan együttműködik és biztosítja a következetességet működésükben. A Közös Bizottság együttműködésének kiemelt területei a pénzügyi konglomerátumok felügyelete, a számvitel és auditálás, az ágazatközi fejlesztések mikro-prudenciális elemzése, a pénzügyi stabilitás kockázatai és sebezhetősége, a lakossági befektetési termékek, valamint a pénzmosás elleni küzdelem eszközei.

A Közös Bizottság mellett, hogy az együttműködés fóruma, ugyanakkor fontos szerepet játszik az Európai Rendszerkockázati Testülettel (ESRB) történő információcserében, valamint az európai felügyeleti hatóságok és az Európai Rendszerkockázati Testület közötti kapcsolat fejlesztésében.

[A Hatóságok által 2012. április 11-én közzétett sajtóközlemény az EBA honlapján.](#)

Felmérés a javadalmazási politikáról és gyakorlatról szóló irányelvek végrehajtásáról

Az Európai Bankhatóság (EBA) közzétette az [Európai Bankfelügyeleti Bizottság \(CEBS\) által a javadalmazási politikáról és gyakorlatról kiadott irányelv](#) bevezetésével kapcsolatban elkészített felmérés eredményeit. A felmérés eredményei azt mutatják, hogy a legtöbb országban az irányelveket 2011. január 1.-től hatályba helyezték, a felügyeleti hatóságok aktívan ellenőrizték az elvárt javadalmazási politikák meglétét és ahol szükségesnek mutatkozott beavatkozást kezdeményeztek a javadalmazás szerkezetében, illetve a változó összetevők kifizetésében. Bár jelentős javulás tapasztalható a javadalmazások szabályozásában, maradtak még áttekintendő területek. További felügyeleti iránymutatás szükséges a kockázatviselők azonosítására használt kritériumok meghatározásával, valamint az arányossági alapelvek, és a kockázat összehangolási gyakorlat alkalmazásával kapcsolatban.

A felmérés megállapításai azt mutatják, hogy az irányelveket kielégítő módon illesztették be a vonatkozó jogi-, és felügyeleti keretekbe, valamint az iparágban megfelelő fejlődést tapasztalható, különösen a javadalmazások szabályozását érintő gyakorlatban.

Ugyanakkor az iránymutatások hatálya csak egy az érintett területek közül, mivel jelentős eltérések mutatkoznak annak megfelelően, hogy a javadalmazási előírásokat milyen mértékben alkalmazzák a tőkekövetelmény-irányelv (CRD) hatályán túl.

A kockázattalalók meghatározásával kapcsolatban a felmérés a cégek kockázati profiljára lényeges hatással bíró alkalmazottak beazonosítására használt ismérvekkel kapcsolatban a különböző intézményeknél következetlenségekre mutatott rá. Továbbá az alkalmazott kritériumok nem bizonyultak minden esetben megfelelően hatékonyak a kockázati behatások azonosítása szempontjából.

Ugyancsak következetlenség volt tapasztalható az arányosság elvének alkalmazásában, ahol az előre meghatározott, rögzített kritériumok alkalmazásától kezdve az egyedi esetekre lebontott megközelítésig változik a gyakorlat annak meghatározásában, hogy a javadalmazási szabályok vonatkoznak-e egy adott dolgozóra. Végezetül a felmérés rámutatott arra, hogy a kockázat igazítás gyakorlata az iparágban változatlanul alulfejlett, mégpedig a kockázatkezelésre használt paraméterek és a bonusz-csomag összetételének kölcsönhatásai tekintetében.

A felmérés alapján azonosított hibák fényében öröndetes, hogy a dán elnökség a CRD IV csomagról szóló januári kompromisszumos szövegében arra tett javaslatot, hogy terjesszék ki az EBA mandátumának hatályát arra vonatkozólag, hogy dolgozza ki azokat a kritériumokat, amelyek alapján azonosítani lehet azon alkalmazotti kategóriákat, ahol a szakmai munka jelentős hatással van az intézmény kockázati profiljára.

KÖVETKEZŐ LÉPÉSEK

Nem a felmérés az egyetlen eszköz, amellyel az EBA a javadalmazási gyakorlatokat felügyeli a tagállamok intézményeiben. Az EBA két iránymutatást fog kibocsátani az elkövetkező hetekben, egyik a kiemelkedően magas keresetűek (olyan személyek, akiknek az éves jövedelme meghaladja az 1 millió eurót) javadalmazásával kapcsolatos adatgyűjtésre vonatkozik, a másik mennyiségi adatokat tartalmaz az olyan üzleti területeken történő javadalmazásokra vonatkozóan, amelyek megfelelnek a CRD XII. melléklet 2. fejezet 15(f) pontjának. Az EBA az év vége felé nyilvánosságra hozza a kiemelkedően magas keresetűekről szóló összesített adatokat, valamint értékelést készít a kapott mennyiségi adatokból.

HÁTTÉR

A tőkekövetelmény-irányelv 3. (CRD III) törekvései szerint egy olyan kockázatalapú javadalmazási politikát és gyakorlatot kell kifejleszteni, amely az intézmények hosszú távú céljaival van összhangban, és elkerüli azokat a rövidtávú ösztönzőket, amelyek fokozott kockázattalaláláshoz vezethetnek. Ez egy olyan kulcsfontosságú változásnak tekinthető, amely hozzájárul a 2007-2008-as pénzügyi válság utáni teljes pénzügyi stabilitás helyreállításához. Megkönnyítendő a 2010. december 10.-én kiadott CRD V. módosított mellékletében található javadalmazási irányelveknek történő megfelelést, a CEBS (az EBA elődje) kiadta a javadalmazási politikákról, és gyakorlatokról szóló végleges irányelveit, és a CRD III hatályba lépésével összhangban a bevezetés dátumaként 2011. január 1.-ét határozta meg.

Kapcsolódó anyagok

[Az EBA 2012. április 12-i tájékoztatása Tanulmány](#)

Jelentés a Basel III hatástanulmány legújabb eredményeiről

Az Európai Bankhatóság (EBA) közzétette jelentését a Basel III ajánlás várható hatásait felmérő mennyiségi hatásvizsgálat legújabb eredményeiről (EU-QIS). A hatástanulmány a 2009-ben kialakított átfogó európai mennyiségi hatásvizsgálat (EU-QIS) módszertanát követte, amelynek eredményeit először 2010 decemberében tették közzé.

Ez a jelentés a legutóbbi hatástanulmány adatait összegzi, az európai bankok 2011. június 30.-i konszolidált adatainak felhasználásával. A gyakorlathoz 158 bank szolgáltatott adatot.

Kapcsolódó anyagok

[Az EBA 2012. április 4-i tájékoztatása Jelentés a Basel III -al kapcsolatos ellenőrzési gyakorlat eredményeiről](#)

EIOPA-jelentés a változó életjáradékokkal kapcsolatos tájékoztatás és értékesítés helyes gyakorlatáról

Az Európai Biztosítás- és Foglalkoztatáinyugdíj-hatóság (EIOPA) közzétette jelentését a változó életjáradékokkal (VA) kapcsolatos tájékoztatás és értékesítés helyes gyakorlatáról. A jelentés részét képezi az EIOPA saját kezdeményezésén alapuló, a fogyasztóvédelemmel és a pénzügyi innovációval foglalkozó munkájának, valamint célja, hogy segítse az egy-
sleges felügyeleti megközelítést és gyakorlatot.

A kiadvány azonosítja, hogy az ügyfeleknek milyen típusú információra van szüksége a megalapozott döntés meghozatala érdekében, amikor változó életjáradék megvásárlását fontolgatja, és hivatkozik azokra a helyes gyakorlatokra, amelyek ilyen esetben megfelelő ügyféltanácsadást biztosítanak.

A megfelelő tájékoztatás helyes gyakorlatára vonatkozóan a jelentés megállapítja, hogy az ügyfelet tájékoztatni kell arról, hogy a termék hogyan működik különböző piaci körülmények mellett, melyek a költségei, illetve a szerződés időtartama alatt az ügyfélnek milyen opcionális lehetőségei vannak. Továbbá általános információt kell nyújtani a termék kibocsátójáról, a szerződésre hatályos törvényekről, valamint az illetékes felügyeleti hatáságról. Ennek elősegítésére a jelentés egy tájékoztató jellegű listát tartalmaz azokból a gyakran feltett kérdésekből, amelyet a cégek felhasználhatnak, hogy megbizonyosodjanak arról, hogy ügyfeleik kellő képpen megismerték a terméket, a költségeket és minden olyan sajátos kockázatot, amelyet ismerniük kell.

A helyes eladási gyakorlattal kapcsolatban a jelentés arra a következtetésre jut, hogy az értékesítésnek minden esetben egy megfelelően képzett szakember tanácsain kell alapulnia. A kiadvány egy tájékoztató jellegű kérdéslistát is javasol, melynek alkalmazásával biztosítható, hogy az ajánlott termék megfelel az ügyfél szükségének és igényeinek, valamint megelőzhetőek a téves eladások.

A jelentés szintén kiemeli, hogy a biztosító társaságoknak többek között azzal is biztosítani kell a megfelelő értékesítést, hogy átvilágítja a közvetítő cégeket, és tájékozik az átvett ügyfelekről.

A változó életjáradékokkal kapcsolatos tájékoztatás és értékesítés helyes gyakorlatáról szóló jelentést egy 2011 májusában felállított szakértői csoport készítette, amelynek munkáját az EIOPA Fogyasztóvédelemi és Pénzügyi Innovációs Bizottsága (CCPFI) felügyelte. 2011 októberében a jelentés tervezetét nyílt konzultációra bocsátották, amelyre 17 válasz érkezett, ebből 4 fogyasztói szervezetektől. A jelentéstervezetben azonosított helyes gyakorlatok egyöntetű támogatást kaptak a nyílt konzultáció során. A jelentésben szintén felhasználták az EIOPA Biztosítási és Viszontbiztosítási Érdekképviselői Csoportja által tett észrevételeket.

Gabriel Bernardino, az EIOPA elnöke elmondta: “A jelentés elkészítésével az EIOPA annak a szerepének tesz eleget, hogy támogatja az átláthatóságot, az egyszerűséget és a korrektséget a biztosítási piacon, és egy további lépést tett az unión belüli közös felügyeleti kultúra megteremtése érdekében. Ez a jelentés rámutat arra, hogyan védhetjük jobban az ügyfelek érdekeit a változó életjáradékok értékesítése során és megmutatja az EIOPA elkötelezettségét a fogyasztóvédelem irányában. Erősen remélem, hogy a biztosító társaságok komolyan figyelembe veszik ezeket a helyes gyakorlatokat, és beépítik azokat a saját tevékenységükbe a változó életjáradékokkal kapcsolatos tájékoztatás, és értékesítés során. A magunk részéről szorosan figyelemmel kísérjük, és ellenőrizzük ezt a területet az elkövetkező években.”

HÁTTÉR

A változó életjáradék (VA) egy befektetési egységhez kötött életbiztosítási szerződés befektetési garanciával, ahol egyszeri-, vagy rendszeres kifizetés mellett lehetővé teszik a kötvénybirtokosnak, hogy a befektetett egységek hasznából részesüljön, ugyanakkor az egységek értékvesztésével szemben részben, vagy egészben védve van. Az ügyfelek a változó életjáradékot nyugdíj-megtakarítás céljából, vagy befektetési céllal vásárolhatják, alternatív lehetőségként választva azt a hagyományos életbiztosítás, illetve más megtakarítási termékek mellett. A változó életjáradék értékesítése jelentősen megnőtt az Egyesült Államokban és Japánban az 1990-es évek óta, és manapság Európában is egyre inkább elterjed.

Kapcsolódó anyagok

[Az EIOPA 2012. április 10-i sajtóközleménye](#)

[Az EIOPA jelentése](#)

Felügyeleti állásfoglalások

A Felügyelet az Alkotmányból fakadó szabályozói feladatkörére tekintettel felelős szabályozó és jogalkalmazó szervként szükségesnek tartja, hogy a felügyelt intézmények, a pénzügyi szervezetek vagy a pénzügyi szektor valamely ágazatába belépni kívánó személyek részére a vonatkozó jogszabályokkal kapcsolatban orientáló jogértelmezéseket, azaz állásfoglalásokat adjon ki.

Felügyeleti állásfoglalás kiadására jellemzően jogszabályi rendelkezések értelmezése, vagy keretjellegű normatív rendelkezések tartalommal való feltöltése vonatkozásában kerül sor. A Felügyelet célja az állásfoglalások kiadásával az, hogy jogi normák által nem szabályozott kérdésekben, vagy többféleképpen értelmezhető, adott esetben egymásnak ellentmondó jogi szabályozás esetén saját álláspontját ismertesse.

A Felügyelet állásfoglalása nem tekinthető kötelező erejűnek, a benne foglaltaknak más hatóságra, bíróságra nézve nincs kötelező ereje.

A Felügyelethez érkező állásfoglalás iránti kérelmek kezeléséről részletes felvilágosítást a lenti [tájékoztatóban](#) olvashat.

A Felügyelet honlapján található keresőfelületen kezdeményezhető ún. szabad szavas, az állásfoglalások címe és tartalma szerinti szűrés, valamint szektor/típus szerinti bontásban is listázhatók az eltérő kategóriákban, témakörökben az egyes években kiadott állásfoglalások.

[Felügyeleti állásfoglalások](#)

A PSZÁF Hírlevéllel, a benne szereplő információkkal kapcsolatos kérdésével, észrevételével

keresse Binder István sajtósóvivőt a 489-9235-os telefonszámon vagy a binder.istvan@pszaf.hu elektronikus postacímen.

Amennyiben szeretné, hogy hírlevelünk minden hónapban automatikusan megérkezzen az Ön e-mail címére, regisztráljon a Felügyelet honlapján (www.pszaf.hu).

Szerkeszti a Szerkesztőbizottság

© Pénzügyi Szervezetek Állami Felügyelete

